Масса а механизаторша пролетараш, цхьанаг1ехета!

ЕРІ,
23
[illegible] 1969-шу
№ 16 (4647).
[illegible]

СЕРДАЛО

(«Сердало»)

[illegible] АССР [illegible] Советан [illegible] Советан орган.
[illegible] Чечено-Ингушского обкома [illegible] Советского Союза, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР.

1923 ШЕРА ДУЬЙЛА АРАДУЬЛУ

ЛЕНИНСКИ къахьегама вахта

100 шу

КЕРДА ТРАДИЦЕШ — ВАХАРА ЮКЪЕ

Партин Программа т1е бахьаш1ечу вовттолча декхарех цхьа ю — коммунистически общественни отношенеш ш1аралг1ейохкар. Уьш ш1ахьт1ехьа ю юьла хьахун керла советски традицеш обрядаш. Царкьа къахьегаргу коммунизм хьалъйочу духенаш хьалан, [illegible] идейин [illegible].

Уьш т1ехьахьча шерашка республикана къахьегамхой вахара юкъе уходу керда традицеш. Царех я [illegible] сагах боьлло цу. Советски Эскаре г1улакх де болдараш [illegible] бахар, [illegible] саг къахьега волавала. комсомольски хьисане саг йоахьар-маьре хьар, тайп-тайпарча профессешта хетаваь денош санна боьлла традицеш.

Сунженски района ХХ [illegible] колхозе къона колхозхой Советски Эскаре торжественно [illegible] бахар традицин а хилла [illegible]. [illegible] дола [illegible] чудеш т1орнуг ду. [illegible] колхозхошна уьш тайпара хьехамаш лу: «Шоай юрт даг1ахь, эскаре дерт1а г1улакх де, [illegible] патриотана санна дорае».

Ер шоллаг1а шу ду Грозненски района Первомайски яхача станице саг йоалларан — маьре ихарех регистрацеш [illegible]. [illegible] регистрацеш хьа мероприятеш. [illegible] оркестр, къонабаранта [illegible] [illegible]

[illegible]

Ер цкъа [illegible]. Масала, [illegible] «[illegible]» яхча [illegible] моттигера [illegible]. Торжественни хьале [illegible] сагах ахархой бир. Х1ана уж толамца къахьегам ба, царех цхьа бараш эзойю дена [illegible] тайп-тайпарча денора эздененшка.

Толашаг1йолча производственни коллективаш опыте хьагойт шахьана предприяте къахьега бакхача, шоай вахара мокъ х1аболабоча цигийча наха шел гоарх1аме да уж предприяте юкъ хьанна хьаьна хьал. Из теркал а дем духаг1йолча коллективашна керда болхой хьайбу торжественни хьале, [illegible] собранешка. Къахьегама ветеранашна духц предприяте истори, толамаш г1йолча производственникех, къахьегама традицеш, [illegible] болхлойта къахьегама книжкаш лу.

Белгалдаккха деза да дикка керда традицешн обрядаш Іоаль хилар. Бакьда, республика ихьайолча районашка дерт1а теркам т1аьбахийтац кердача традицештен обрядаштан пропаганда яра, уж производстве а быте а юкъейоалалара. Геттара осала дагу из г1улакх [illegible]. Ачхой-Мартана. Советски районашка. Цу районерча партийни, советски, комсомольски организацешна беркъоша теркам т1аьбахийтац кердача традицештен обрядаштен хьалхашка шерра [illegible] къабелла [illegible] юкъе уж йоалалара. Наха юкъера массово-политически болх дерт1а [illegible]

[illegible]

Партин [illegible] организацешна [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] на рекомендацеш отделаь, уж партийни организацешка, юта советашка д1ахахчийтар.

Тарг1алоаг1ах хатт В. И. Ленин вьйча дийнахьа дена 100 шу духа исторически хата. Цунна йоаг1а кийчо яра б1уренна къахьеташ ба республика къахьегамхой. Цар духерии хезал, къахьегама сийле хьагойташ хилла эгь керда традицешн обрядаш.

[illegible] хоротта духкаг1а [illegible] шоай дахье, шоай дахь сийлаш г1уллакхех курал айт.

Къахьегама ветеранийте кераг1дальначун адаха мах а беш партийни организацена дицдалийтап партийна йоаг1а сийна кийчъара, къахьеганца белам болий лагирхой хьалхьебара дешаш. Уьхьа практика [illegible] сагах [illegible]

КОСМОНАВТ В. ШАТАЛОВ — СИЙЛАХЬ ДОМЕНЩИК

ЛИПЕЦК, 21 январь. (ТАСС [illegible]). Советски космически [illegible] [illegible] хинача денощкие къахьегама вахта т1ехьлла аелайир Новолипецки металлургически заводе йоалаг1а доменни пешка коллективо. Космически экспериментах толаме чакхьаьлара хетаь митинг хилар укхаз селхан.

— Космосе турпалша бакхача толамо, — аьлар газовщика Байгашев Алексей, — тхона а керда низам [illegible]. Х1ара дена заданешг1а [illegible] тоннаш [illegible] бакха. Х1ана оаха дош лу уж толамаш цу чакхдалаьлда доахаш д1адина.

Газовщика Пивоваров Евгени дагадохийтар космонавтех цаI — Шаталов Владимир шей хана Липецке дешна ваьг1а хилар. Цо предложени едар турпалах цхьаннахьчана сийлахьа члени хьа, аьлла.

Пивоваров Евгени предложени хьалаххьар митинге доага даьнача ихьчар а. Цар масане а цхьатаера лаьрх1ар космонавтах Шаталов Владимир Александровичах йоалаг1а пешка сийлахьа доменщик ве а, цун сийна шера ихь т1а а хьалхаг1а т1айца хиннача декхарел совнаг1а заар [illegible] а.

[illegible]

Духха ба Сунженски района [illegible] колхозе [illegible] [illegible] дика болхаш бола [illegible]. Х1ана [illegible] [illegible] ба уж.

[illegible]

[illegible] Х1ара дина [illegible] 120 процент [illegible]. Цул совг1а [illegible] а ва из.

СУРТА Т1А: Д. Хашуков [illegible] [illegible].

К. [illegible] сурт.

ДОККХАЛ ДАЙТА КОТАЛО!

ДОГ УРАОТТАДУ КЕРДА КАРАГ1ДАЬННАЧО

400 гаргга саг гулбелар «Грозгипросельстрой» яхача зональни нахча-кьалахеи проектни институте «Союз-4», «Союз-5» яхача космически кемай [illegible] кийсса ихь цхьаькха болча [illegible] толаме чакхбалара хетаь [illegible] [illegible].

Митинг д1айолаелла [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] орбитальни космически станцеш дьачораш бокхача доарр1аме хилар. Цу деррига1ча х1амаша хьахьоьх дуне т1а духхьацха, хьахинвара Советски механ керда котало хьэнда лоар.

Митинге къамаьлаш доарахь [illegible] вай космонавтий — В. Шаталов, Б. Волынов, Е. Хрунов, А. Елисеев [illegible]

[illegible]

Т1ЕХДИКА ТОЛАМ

Духхьа, нах [illegible] «Лермонтовски» совхоза [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

МОСКВАС БЕЗБАЬ Т1АННЦАР КОСМОСА ТУРПАЛАШ

МОСКВА, 22 январь. (ТАСС). Тахан вай Даьхен столино чIогIа безбаь тIаьнцар Всселенни шIамихь а дераенаш — летчикаш-космонавташ В. А. Шаталов, Б. В. Волынов, А. С. Елисеев, Е. В. Хрунов.

Советски Союза наьчахьалкхен байракхашцен моаршалла транспарантаьшцел ега [illegible] Внуковски аэродром. Ачропорте бао къахьегамхой дукхд дикалаш, дипломатически корпуса членаш.

Космонавташта накъабаькхар Коммунистически партен Советски правительствах кулгалхой. [illegible] бар СССР министраш, маршалаш, инаралаш, масараш, Iалмахой, конструктораш, летчикаш-космонавташ.

В. А. Шаталовех Б. В. Волыновех КПСС Центральни Комитетага, СССР Лакхехьарча Совета Президиумага, СССР Министрий Советага хоам бир «Союз-4», «Союз-5» яхача космически кемай никъ толаме чакхбаьнна хилара.

«Старогрозенефть» [illegible] промыслови управлени бахкаьна [illegible] оан [illegible] Анатоле [illegible]. Из [illegible] да а дä. Цун дас [illegible] промысле дукхача шерашка болх баьб, х1ара сасаг х1ана а т1изьа цига боле беш а. Анатолий [illegible] сипарационни установка оператор ва. [illegible] а къоастаеш цо [illegible] продукце [illegible] дикал йолаш хул.

Сурта т1ас коммунистически къахьегама ударник, оператор А. Бишиев.

Д. [illegible] сурт.

[illegible]

ЯХЬЕ ХЬАЛХАРА МОТТИГ ЯККХАРА КЪОВСАМ ЛОАТТАБЕРГБА

В. И. ЛЕНИН ВАЬ 100 ШУ ДИЗАРА СИЙНА ГУДЕРМЕССКИ РАЙОНА КЪАХЬЕГАМХОША Т1АННЦА СОЦИАЛИСТИЧЕСКИ ДЕКХАРАШ

Гудермесски района промышленностъ, транспорта, г1ишлошъеча организацеш белхалоша ба къахьегамхоша [illegible]. [illegible] совг1а [illegible] продукци, д1а-кхе [illegible] ба [illegible] мухь. Предприятеш коллективашна [illegible] собраннешка а [illegible] т1аьбахийтар [illegible], лахд1ар резервашс, В. И. Ленин ваь баь шу дузача дена сийлевца [illegible] т1айцар дикий социалистически декхараш.

Цу декхарашта юкъе даг1а д1ахь белхана ди [illegible] чакхьяхьар, производства экономически эффективность лакхьяр, продукцин [illegible] дикан лакхьяр, [illegible] т1а къахьегам [illegible] производственни къахьегамах [illegible] [illegible] материальни, къахьегама, ахчан ресурсаш [illegible]. [illegible] да цхьаднаш арахеца продукци дукхаг1а хилийта, деррига технико-экономически [illegible] тоьдан, цу даьчье.

ПРОМЫШЛЕННОСТЕ:

продукци арахецарах, [illegible] номенклатура изделей пхи шера план 1970 шера 7-ча ноябре кхачабергба. Цхьадеш рентабельность лакхьарах, арахецачо продукцега д1абеда мах лохбарах, материальни ахчани ресурсаш [illegible] план совг1а [illegible] 50 эзар сома [illegible] продукци яла;

[illegible] техника дикаг1йола технологи производстве юкъеяххкхьяра, къахьеган [illegible] т1а ш1аш1т1ехьбоккхарца, моральни материальни стимулаш лакхьяра, къахьегама [illegible] 1 процент лакхъя.

Продукци дикал лакхъяр [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] технически [illegible] [illegible] [illegible] производстве юкъе хьйийтачо предложенех 50 эзар сом [illegible] пайда ба.

Предприятеш коллективашна декхарашц т1аьйийна 40 тонн Іаьржа металла, 200 эзар киловатт-сахьат электроэнерги [illegible].

Юкъешь промышленностъ белхаш къоввам [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ТРАНСПОРТЕН БУВЗАМЕН:

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] 1970 шера 27 декабре кхачаре, [illegible] совг1а бол мухь т1улъеча поездаш 2 миллион тонн мухь д1а-кхехьа.

[illegible] [illegible] [illegible] производствено юкъе а яхьйаш, х1ара шера 1 процентан кхевниг1а [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. 150 эзар сом [illegible] пайда бергбаш 500 [illegible]

[illegible] [illegible] 15 процент [illegible]. [illegible] техника [illegible] т1а хилийта, белхашта механизаци яд [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Автомобильни транспорте мухь д1а-кхехьара пхи шера план 1970 шера 25 декабре кхачаеш. Грузови автомашенаш белха [illegible] коэффициент 0,57-нага кхачаеш, автобусаш 0,72-нага кхачаеш; х1ара легкови таксеш — 0,80-нага кхачаеш.

[illegible] [illegible] материалаш 1 процент кхевниг1а бейта. Къахьегама [illegible] 5 процент лакхъя.

[illegible], автомобильни транспорта, [illegible] белхашна декхарш т1аьйийнад [illegible] г1улакх [illegible], шоай предприятеш бокх [illegible].

Г1ИШЛОШЪЕЧА:

[illegible] шера г1ишлош-монтажни белхий [illegible] 25 декабре кхачаеш, промышленни, наха чубаха ц1енош, культурно-бытови, кхыйола объекташ графиках [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] техника дикаг1йола къахьегама методаш производстве юкъеяхьярах, материалаш, электроэнерги [illegible], [illegible] автотранспортах [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] процент лакхъя, г1ишлош-монтажни белхашна [illegible] 0,5 процент [illegible]. Объекташта капитальни ремонт яра пхи шера план 1970 шера 25 декабре кхачаеш, [illegible] т1ехдикан [illegible] уж д1аяла.

Гудермесски предприятеш, г1ишлош организацеш [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] В. И. Ленин ваь 100 [illegible] [illegible]

Гудермесски района партийни [illegible] предприятеш белхаш [illegible] [illegible] социалистически декхараш.

ДИКАГ1А КЪАХЬЕГА ЛЕРХ1

В. И. ЛЕНИН ВАЬЧА ДИЙНАХЬА ДЕНЗ 100 ШУ ДИЗАРА СИЙНА ШАЬЛА РАЙОНА ПРОМЫШЛЕННОСТА, Г1ИШЛОШЪЕЧА, ТРАНСПОРТА БОЛХЛОША Т1АННЦА СОЦИАЛИСТИЧЕСКИ ДЕКХАРАШ

[illegible] Владимир Ильич Ленин ваьча дийнахьа денз 100 шу дизаре [illegible]. [illegible] промышленност [illegible] [illegible] КПСС ХХIII-ча съезда [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 1965 шерал [illegible] 85 процент [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 1,2 процент [illegible] [illegible] [illegible] 1968 шера [illegible]

[illegible]

В. И. Ленин ваьча дийнахьа денз 100 шу дизаре [illegible] [illegible] КПСС Центральни Комитета указанешкахь [illegible] Шаьла района [illegible] [illegible] социалистически декхараш т1аьйийна:

пхи шера план 1970 шера 7-ча ноябре кхачаеш.

[illegible] [illegible] 2 процент, г1ишлошъеча 5 процент, транспорте 2 процент лакхъя. [illegible] 1,5 процент, г1ишлош-монтажни [illegible] [illegible]

ДУХХА КОМБИНАТЕ: 1970 шера 7-ча ноябре [illegible] 500 тонн [illegible] 300 [illegible] 50 тонн [illegible] 1 миллион [illegible]

[illegible] [illegible] 30 тонн [illegible] 20 тонн [illegible] 0,6 процент [illegible].

ШЕКАРА ЗАВОДЕ: [illegible] [illegible] 100 шу [illegible]

[illegible] совг1а 200 центнер [illegible] 12 эзар центнер [illegible] 13 эзар центнер [illegible] [illegible] 200 центнер [illegible].

«[illegible]» [illegible]: 11 [illegible] 90 тонн [illegible] 4,5 процент [illegible].

№ 4 ЙОЛЧА ТЭЦ-е: [illegible] [illegible] 0,5 процент [illegible].

Г1ИШЛОШЪЕЧА: [illegible] [illegible] 20 а [illegible] 60 а процент [illegible] [illegible]

АВТОМОБИЛЬНИ МАШИНАШКА ТРАНСПОРТЕ: [illegible] 15.000 километр [illegible] 3 процент [illegible] 0,5 [illegible] [illegible] 0,3 тонн [illegible]

ГЕОЛОГИЧЕСКИ ЭКСПЕДИЦЕ: [illegible] [illegible]

ХЬУН БЕАХАМЕ: [illegible] 130 гектара [illegible] 150 гектара [illegible] 70 процент [illegible] 55 процент [illegible].

ШАЬЛА ЗООВЕТЕРИНАРНИ [illegible]: [illegible] 15 [illegible] 2000 сома пайда бо.

[illegible] [illegible] 40 бригадера [illegible] 1560-ноа [illegible].

[illegible] В. И. Ленин ваьча дийнахьа денз 100 шу [illegible]

Социалистически декхараш дийца а дийна, кассага рааза а хилла т1аьйийцаш Шаьла района промышленни предприятеш, г1ишлошъеча, транспортан организацеш белхахой, ИТР-ий, г1уллакхерча хилла кыхьарча собранеша, х1ахта партийно-белхана активе собранеш [illegible].

ПАРТИЙНИ ВАХАР

КЕРТТЕРА ДЕКХАР

Шелковской районе «Путь к коммунизму» олуча совхозана ор тела колхозана хIора шера тоцамаш доахача лоархIаме декъа доаш комсомольски организацин. Бохдаме болх беш болча 295 кагирхоех 75 комсомолец ву. Колхоза парткома шен керттера [illegible] комсомольски организацин [illegible] бакхар, цунна куьйгалдар. Парткомо шен балха ларде дьоьалб дIадахана шера [illegible] парт[illegible] вой партийни организацехь комсомолан куьйгалдарахь бола КПСС ЦК соцам. Колхоза парткомо тергалду комсомолен парткомен декхараш цаIаш хилар, комсомол шен тешаме гIоьнча хилар. Мича кIанттIехьбахьаб на болх вай ювцуча колхозе?

ВЛКСМ комитета секретаран балхах дика кхеташ вола коммунист хьожаваьв. Цу гIуллакхо торо хуьлийт комсомоланара бувзам чIогIбе. ДIадахачу шера колхозан парткома гучадаьлар низаме партоорганизацешна группеной комсомольски организацешта болх дертIа дIабахьара новкъостал ца деш хилар. Из доьшуьна оттадир партийни собране. Цига белгалдир комсомола кийса куьйгалдара йола мероприятеш. Из балхьан долаш мехьалнарча партоорганизацешна каст-каста дуьцу комсомольски мугIараш алсамдахаро, кагирхошта юкъара спортивни болх тоабара, ехьлола лешам.

Цу тайпара шоай йоакхо оро комсомольцаш, кагирхой дIакхетабу тахканарча вахаре шоаш дакъа лаца болаш баьрах, бойшаеькх цар хьинар. ХIанз комсомольски организаце балха хIора бетта планировани, каст-каста хуа собранеш. Комсомольски организацей вахара проблемаш ювцача собранешка хадланаз хул [illegible] секретарь В. [illegible], колхоза председатель Н. Травин. Собранешка кхуьда увтталу деш хьестаде новкъостал хул комсомольцашта [illegible] деча [illegible] карех.

Колхоза парткомо комсомола дертIа куьйгалдара цу колхоза комсомольцаши кагирхошеш районе вогIара хьалха воаржайар ленински комсомол 50 шу дизара сийна социалистически хьлъ. Къаьстта дика ларжар аьхь алле чуэцача болх беш болча кьонача трактористашеш шоферашеш юкъе.

Вокха тергам тIабохийт колхоза парткомо комсомольски диспуташ дIакхьара, керда обрядаш хьалхехьлара, шейн кулача денош кхаь поахален шествеш кIанттIехьбахьара. Цу мероприятешна торо хуьийт кагирхой революционни къахьегамен традицеш тIа хьалкхебе, цу гIуллакха коммунистически партена мугIаьа болаш хьалкхебайт уж. Хьинаре дакъа лоац комсомольцашна оборонно-спортивни, культурно-массови балха юкъе. ХIаьта цу деррига балхашна дакъа да лоацаш бола кагий нах массала шей объективе хувц комсомольски прожекторо.

Колхоза хиеча кIанттIехьахой комсомольски прожектор [illegible]. Цига цар Iомаш В. И. Ленина [illegible]. Из болх дика бу комсомольцашта юкъерча школа хьехархочо Е. Урахчиевс. Болх дика барах КПСС РК бюрос ялча решенех райкома парте сийлен [illegible] тIа яьккхай из.

[illegible] балха дакъа лоцар тержа а деш колхоза правленен парткомо материальни моральни поощренеш а комсомольцашта. «Коммунистически къахьегама ударник» яха цIи еннай, дIайита трактористеи шоферей классность дакхъяьй, колхоза чотах стипенди тергдолаш вузашка деша хьожаваьв шIайтта саг, шиъ бригадиралиеи шиъ зоотехника болча хьожаваьв.

Юрта боалама дулахха а отрасльаш хIана кагирхошта болх да беш. Дукха да шер догалаттараш. Царех керттердараш да В. И. Ленин ваь бIаь шу хиара кийчо яр, къахьегама онсараге лаха болаш къахьегар. Цу хьакъехьа укх шерара социалистически декхараш белгалдьед. Из гIуллакх дертIа кхоачашдара шоай общеобразовательни политически кхетам лакаму цар юртарча кагирхой сайрийнарча школе.

Кагирхошта догалаттараш кхоачашдара шоашара эша новкъостал деш ба хIана колхоза парткома, правлено, кхьича организацей куьйгалхой.

Д. ТЕРЕНИН,
КПСС райкома инструктор.

Грозненски № 1 долча ТЭЦ болхлошта юкъе хьалхара социалистически хьье ерашта лоа коммунистически къахьегама ударникаш Н. Ушаков, А. Станкин, Н. Яковлев, кхьбараш. Цар ремонт ю трансформаторашь, генераторашь, распределительни устройствешь дикаь ловке дикаш йоаден хул. Цхьадуьхь укх тIеххьарча массехь шера цхьацхьа ремиемаш кхьачаш царга.

Сурта тIа: (аьрдехьара дьатта) электрослесараш И. Ушаков, А. Станкин, Н. Яковлев.

Д. Васильева сурт.

ДЕКХАРЕЛ СОВГIА

ДIадахача шера дакха къахьегама толама [illegible] бахх беш я укх [illegible] «Красный молот» заводе колхо[illegible] пятилетка хьал 1970 шера 7-ча ноябре кхоачабаьра социалистически хьье ялайча заводе цехий коллективаш [illegible] дакха [illegible] тIехь хьалхагIа хул. Цу хьье хьалха латт № 2—3 йолча цехь коллектив. Январь бетта хьалхарча шин декада заданни 105,6 процент кхоачашьйий цар. Планал совгIа арахийнай кхо насосни агрегат, шин цилиндрови насос, кхыйола продукци.

Уж къахьегама толамаш [illegible] балха боло бахь [illegible] бригада белгалдьинаб вовккагIвола мастер коммунист Колесников Анатолий хертерачарча коммунистически къахьегама бригада [illegible] [illegible] Кузьмин, [illegible] къахьараш. Цхьанкха саьхат доацаш хул цар кийчъю продукци. [illegible] совгIа [illegible] хIора сменагIа новлаш 110—120 процент кхоачашкью цар.

Г. АЙХАЗОВ,
планировщик.

ДУКХАВЕЗА ИЛЬИЧ

45 шу хьалхагIа 1924 шера 21 январе 18 сахьати 50 минуте дьалча кхы детта да луш седар В. И. Ленина дег. Парте ЦК-ас цу хана партега, беррига къахьегамхошка дьача кхайкарал тIа боахар: «Карл Маркс дIаваьннача тIехьагIа пролетарианта кортамукъален болама кхоро хIанзалца хьа кхы цхьаннахьа хьакхоттал ваьна вай баьча, хьоакхо, дотгагIа сийна йола сийлахь-воккха фигура».

Дунен чу дерз доаш саг хинав со, В. И. Ленин дукхавез бIаргаго, цун къамьалашка ладувгIа а хаттаранта жоп тохаша бин хилар.

Цу хана Кремлевски тIемо училища курсант вар со. Горкица хьа къаьсттача поездана Москве хьа а дена Союзий Цен Кхоллам заде Iотталар В. И. Ленина дакъа. Дакъа хьадна Горкашка бахар В. И. Ленин сийлахь цIе командир а шеф а хиннача пхьоалагIа баталеонера командирахи курсанташ. Союзий ЦIагIа Ильича кIийна ялте шолха сийлахьа ха леш латта вийдар са. Йоаге ларача хама кIирвенна бIаральежар со дукхадевача Ленина сибата, яр ца [illegible] хана [illegible] дIагара дукхагIа [illegible] саг валар. Дукха ха аьар самукъане, тIах аьлла, бохаше вола Ильич шей балха кабинете сона бIаргвайна. ХIаьта хIанз сатийна ул из гобаькха дукха [illegible] хиаши дадаш, гIайгIане бала нах а беллаш. Из [illegible] сатехача а Iоухар бIаргех хий. Миттал сагото кхалча бIаргагора Ленинах бIарг тоха ца хаддаш хьаухача ваьха гIайгIанечь йоахамаш тIара а.

Кхоана, 25 январь да дIаш, тхоьвара, бийса марьелхача хана, В. И. Ленина кIийна юхе гIолла тIехьаьлар со Кремлевски училища курсанташца цхьана. 27 январе, дакъа арадача дийнахь, Шена найдаш тIа вар со тхьаста сийдалхеча ха тIа латтам. Шьара догадоагIа сона Iаьрж йолла процесси Мавзолейхьа лоатта дIахьоар. Миноша кIанттIехь-тIехьа болаш алх гоар тоха дера артиллерийски лафета тIа дилла Ильича дакъа. Цул тIехьагIа партен правительствен куьйгалхоша дакъа лафета тIара Iо а дьоккха, Мавзолейна юхе постаменте тIа оттадир. ТIакха траурни митинг дIайолаелар.

Из тьалот дьачеча цу денешка Москве Iаьалаьаьте шийла яр, 30 градус совгIа. Цхьабакъда, нах ца хаддаш тIа-тIа дукхагIа ухар Союзий ЦIенгахьа.

23 сахьат дахьачаьу тIехьагIа сагь чуиттацар Союзий ЦIагIа, цхьабакъда, нах хIаьта а дIа-ца бохаш бадар, беррига а сапиналлаш майдан тIа латтар, хIинча тIехьара бахьчаш бIаргеннача нахаьа наIараш хьаьалденнача хана, Ленина дакъа чудолхача кIийна юхе гIолла дохалора дукхача нахахьа тхоттол. Цу шийлача денешка дийнахь а буса а майдан тIехь цул на юхерча уллицашкаш йоагаш цIераш яр наха дохая. Моаьша бIоахьба. Из — нах шоай баьхаша дукхавевича сагадаран гIийгIане кхетар цIавка а диццален бин йолаш дац.

В. И. Ленина вахаре гIуллакхаш — цу хьоден къахьегача хьалкъа гIуллака дахьаре лара хьаьалденначалчарча дукхача наха даккхайоацаш бара бели бар вахаре — из деррига прогрессивни адамий идеал. «Дахе а Ленин сийна бохь беши дахьаш дIагIорд вай, — тIахьах КПСС ЦК-ас, — Владимир Ильича балха-дийн памятник — коммунизма гIирс хьалбос, цун сийлахь-йоакха идеаш кхоачашъеш».

Ж. ЛУБУЗ,
[illegible] училища курсант хинер, 1922 шера деня КПСС член.

В. И. Ленин ваь бIаь шу дузача дена сийленца нагьахара социалистически хьье ялайча Грозненски консервни завода цехий коллективаша лакха къахьегама толамаш доах пятилетка дIахьарча шера. Консерваш, томат, баклажаш тIадахна нагIараш арахцара лакха. [illegible] шеи декада план завода коллективо товашца кхоачашьйей. Ленински къахьегамо вахто латтача завода цехашта юкъе хьалхара моттиг йолаш а М. Марашкин Х. Мисорханова парте латтача жестянобаночни консервни цехий коллективаш. 20 ден заданел совгIа жестяно-баночни цеха болхлоша араийцьо нагIараш бIаьи заьлаш де, хIаьта консервни цехе коллективо цу юкъа араийцье консерваш 90 эзар банка я. Уж къахьегама толамаш доахаш къаьстта дика ялкъийгад коммунистически къахьегама ударникаша С. Уварова, Н. Дремова, Е. Бендуриевс, М. Кислицкаевс, Д. Султановас, С. Кузнецова, кхьир. Цар хIара сменагIа нормаш 115—120 процент кхоачашью, хIаьта арахцеча продукцие дикал дика лакхе а хувайт.

Н. ПРОКОПЕНКО,
Грозненски консервни завода планови отдела экономист.

Сурта тIа: коммунистически къахьегама ударник — коммунист Н. Дрюков консерваша дукх хийцаш ва.

Д. Васильева сурт.

ХЬАЛХАРЧА МУГIАРАШКА

Ведана района Карл Маркса цIерагIча колхоза партийни организаци дIахо а дегIаухаш латт дикагIча производственникахь. Дукхьашка укх шера мара яьи колхоза бригадеш партийни организацеш.

Колхоза 56 коммунист вэ. ХIана болх беш коммунисташ болаш пхьанкха а участкашь ца тха. Массехк шу да Умалтов Шоххал кхаш лелаьдеча бригада бригадир вола. Дикача толамашна белгалйаьннаб бригада членаш.

Коммунисташ дика хьахьегаш хилар, цар наха хьокхам луш хилар бахьан долаш колхоза йиш хинай дIахаха шу ца маьхаль а боалаш чаккдаккха. ХIара коммуниста кхетадь, колхозерча гIуллакхий хьалхе берхтекхаме хилар. Доала а хIана ду В. И. Ленина 100 шу дизара сийна тIаийца социалистически декхараш кхоачашдара. Уж кхоачашдар шоай керттера декхар дерзI коммунистана. ДIалаха шу дика чакхдаьккхад. Пачхаьалкхенгa алат доххара план 106 процент кхоачашьяй, хIаьта дуьх доххара пайда — 107,1 процент.

Хьалхашка латтача декхарей из маьхала цIалаш лоархIа а беш, тха партийни организацешара коммунисташ хьинаре дешаш ба политически просвещене сете, хIаьта вокх нахьбараша шоай юкъара а специальни а образовани лаочни образоване систем лаьх ё ю.

КПСС Устава дIадехараш, ленински хьехамаш кхочаш а деш, Карл Маркса цIерагIча колхоза партийни организаце дертIа чакхйоах хьалха латта къахьегамхой парте хьаийбара принцип, массе а хана йоакхо ю общественна эша материальни рузкъа шоаш хьадешбараш хьалхарча аргIанца парте мугIарашка хьаийбара. КПСС мугIарашка воде хIаравтр тIатIертта марксистско-ленински теори Iомадеш, партийни а общественни а вахара юкъе хьинаре дакъа лувцаш, коммунизм хьалхьечуьи моральни кодекс кхоачашьяра хьокхаме волаш хулга Iалашду.

КПСС мугIараш дегIаухаш латт дикагIча производственникех. Отчетно-хоржамий собрани хинначул тIехьагIа КПСС членалла болча кандидаталла хьаийбаьб воккхагIвола доьрмаш ва, Меранлов Кели, Гандева Семани, скотник вов. Абурзаков Батир.

У. ПАШАЕВ,
Ведана районе Карл Маркса цIерагIча колхоза партткома секретарь.

ШИЙНА ХОВР КАГИРХОШТА ДIА А IОМАДЕШ

Чоалхане механизмаш я Назрановски мельзаводе хьоар доаккхача корпусе латтараш. ПайшоллагIчунна юкъавенна, хийлахь а бус а на соцаш болх беш я уж.

Цу чоалханеча механизмай цхьа оттхал телхача ерригача корпуса болх саца болаш а хоашь ю ца хилийтара шей ерига тоггал дIалуш къахьегаш ва цу корпуса слесарь Точиев Мурад. Заводa керттерча инженера заместитель волча Аушев Мусас дувц:

— Дика ва ца дьлча ала хIама доацаш новкъост а шей балха говзанч а ва Мурад. Шийна тIабилла болх, тIехьагIа сига бала хургбоацаш дика чакхбоккх цо.

Мурад цахадлаш эувцхул механизмаш, хIаьта талхаргьа ала хета оттхал гIулакх кхоанегга ца а лохаш хуьц цо.

Заводо производственни плана кхоачашьяра гIулакх айхха дувзаденна да слесарий балхаца. Слесарашта шоай лехаваш хьхкаме кхоачашдара белгало я Мархиев Султана, Мальсагов Iалхаз, Гилиев Абоазита, Барахоев Мусас куьйгалдеча бен бригада план ханах хьалха кхоачашъяр а.

Заведана дувзаденна да Точиев Мурада вахар-лелар. Эггара хьалха мельзаводе грузчикалла балха вера из 1957 шера.

Махьашка дена кхьа а хьийга, довзьачал хана слесара болх Iомабир цо. ХIана 5-ча разряда слесарь ва Мурад. Вальцевой паркера ерригаь механизмашь, шей цкапIалу сакха хьера йолаш хилар бакхаш долаш, [illegible] хана хьалт ловчча бригадира хьалхарa болх бе ховргдолаш ва из.

Шийна хов говзал кхоачабараьата цIаIомарна сакъердалу Мурада. Массина, цун ученик вола Аушев Махьмад-Башир хIанз шо слесаралла болх бе ховргдолаш ва.

Заводера толамагIа бола слесараш Пугоев Махьмалгири, Оздаев Жабраил, Мальсагов Жамарза, кхьбараш болх дика бовзаш шоаш бале а механизмашь балхий юхьадоача хIамашца Точиев Мурадана дагабуьлаш хул.

Б. ПАРОВ.

ХЬИНАРЕ КЪАХЬЕГ

Дика дIадоладаьд ер шу «Горскнефть» НПУ бурув деттача контора коллективо. Бетта планагIа 2500 метр бурув тоха лаьача, хьалхарча ах бетта теда бурув 1381 метр я. Къаьстта дика къахьег мастер вов. Золотарев керте латтачь бурув деттача бригада. Цо цу юкъа бетта план 61,9 процент кхоачашъяьй. Дукха цул цIекъа ца йоаш хьинаре къахьегаш а укх шера мастер вов. Ушаков керте латта буругдеттарий бригада а.

А. СТРИГУНОВА,
«Горскнефть» НПУ бурув деттача контора планови отдела экономист.

ПАЙДАНЕ Я СЕТЕВОЙ ГРАФИК

«Грознефтеразведка» тресте дукха баьхаш ду къахьегам Iилман ларда тIа кIанттIехьбаккхара. ДIадахача шера цу гIуллакха ерригa кийчьяр 7 комплексни план яр. ХIаьта укх шера цхьайца 5 план кийчьяь ялеарал совгIа треста балха юкъе кхы а 19 комплексни план яхьа дерзI цар. Соаьха балха юкъейиахьача дувххал 6 комплексни плано пачхахьалкхенца бахь пайда 689520 сом яр, цул совгIа чекхъяьккхача 146 оргтехмероприятех а 290 эзар сом гаргга пайда баьлар. Балха моттиге, участке, юкъе къахьегам Iилман ларда тIа кIанттIехьбаккхара вай республике кхайкаль хиннача конкурсе шоллагIа моттиг а йоаллхаш Нохч-ГIалгIай АССР облсовпрофа Сийлен грамотен алчаш премих хьожайир тха треста.

Укх шера тха тресте болх беш а ВОТ 18 совети 56 творчески бригадеи. Цу советашка, бригадашка дакъа лоацаш ва 444 болхло. Къахьегам Iилман ларда тIа кIанттIехьбаккхара хонхьамальа итогаш ю цар.

Массехк шу да ваьа сетевой графикаш скважинаш хьалхь. Цох боккха пайда бала кхаьрта хIаьшехк хIамзалца цу дакъе дьеча балхаша. Соаха цу метода хьалдир 14 буровой, ерригa хьаьльйраш 17 шера йоацача.

Цу йийтта буровейх 9 хана дукха а хьалха хьальх яьлар. Доацца аьлча соаха сетевой графикаш хьалхьеш хиннача хIара буровойта хIалха за 37 бригадсутке, хIаьта сетевой графикаш хьал ца сеш, венна аьлча, буровойта дIайодаш хинна за 47,4 бригадсутке яр. Цу масала хьакъга хьахьокх сетевой графикаш буровойш хьалхьар чIоагIа лоархIаме хилар.

Д. ГАБАЕВ.

Iилмахой новкъостална

Производства Iилмаца бувзам лоттабаьраш [illegible] лоахьдахь хина да Карабулакски бурув деттача контора льатташ чеяш техкарайна дукхаеча хана деш айхха бувзам лоттайу Къилбаседа Кавказа Iилма-тохкама институте Iилмахоша. Из бахьан долаш кIанттIехьдоах буруцаеттаргий производствени деша [illegible] хеттача тайпара къоастада.

Укх тIехьарча хана контора кIошарча бурув тохача скважинашка тохкам хьинна СевКавНИИ Iилман болхлоша Л. Х. Карапетова, Л. М. Киселевана конструкцех хьадаь осташ. ТIерча моллакта, хIаларча нелейта, [illegible] тIоавнева бурув тохача цу тайпара 37 хьалхарочеаче оста техкад. Тохкама белкаш дахачул тIехьагIа гучадьалар уж остеш хьалха хиннаярех тоадаьаргIа хилар. Царна сихагIа бурув той. Цул совгIа бурув тохача Iочуйохийта валохваш дукха а ду[illegible]лагIа ахарийла гIуллакх кIанттIехьа деллийт цар.

А. БАКАЛЮК.

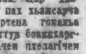

КЪАХЬЕГАМХОЙ ДЕПУТАТИЙ МОТТИГЕРЧА СОВЕТАШКА ДУ ХОРЖАМАШ

1969 шера 12 марта ха чакхIоаддай республикарча къахьегамхой депутатий городий, районий, юртий, станицай, поселкай Советий полномочей. Цунца дувзаденна Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиумо 1969 шера 13 январе Указ араьйийцад моттигерча Советашка 1969 шера 16 марта аргIанара хоржамаш лара хьакъехьа.

Советашка хулаш дола хIара хоржамаш — лоархIаме общественно-политически мероприяти. Къахьегамхой депутатий моттигерча Советашка хIанз хулаш дола хоржамаш парте XXIII-ча съездел цул тIехьагIа хиннача КПСС ЦК Пленумий лоархIаме решенеш араяьйнача тIехьагIа вай республика халкъа боккхий чIоагIагIа айбенача хьалашка хул. Нохч-ГIалгIайчен къахьегамхоша, дерригача советски халкъо а сайна, чIоагIагIа хьинар тIадахийта къахьегаха шера план кхоачашъяра.

Къахьегамхой депутатий моттигерча Советашка хIанз хулаш дола хоржамаш белгалдоал Советски Союза политически вахаре лоархIаме событеш — Советски пачхахьалкхе хьакхеваь В. И. Ленин ваьча дийнахь дена 100 шу дуза ца гергакхаьчача хана уж хулаш хиларца а. Советски хьалха тIаьдаш тIаеразйий шей пачхахьалкхен вахарера из [illegible] къахьегама толамашца белгалдаккхара. «В. И. Ленин ваь бIаь шу дизар белгалдаккхара дикагIа йола способ — а боахами культурен дегIаяккхуьаллара дакъе советски халкъа хьалхашка латта йоккхий планаш кхоачашьяра» яхача КПСС ЦК тIахьехамашь жоп а душ, республика къахьегамхоша, В. И. Ленинна шоай боарам боацаш боккха безам хьа а хьокхаш, хьинаре дакъа лоацаш ленински юбилейна баха боагIача тайпара дакъабахара а ше шера план хьалха кхоачашьяра а лаьрамача юкъе.

Къахьегамхой депутатий моттигерча Советий лоархIам боккха ба боахами культурен дегIаккхуьларо декхараш а тIайийца социалистически декхарашь а кхоачашдара дакъе.

АргIанарча хоржамех, хьалхагIа а санна, Советий, цар органий, депутатий балхага деррига халкъ хьажар цар цIенакхатта хул йола эшамех хургьа. Хоржамашта хьалхара хаттарий балха йолча хана моттигерча Советий беррагача депутатана отчет ала езашоай хармарзоашта хьалханка, моттигерча Советий еррагча исполнительни комитетана — къахьегамхой депутатий моттигерча Советий сессешка.

Советашка хоржамаш доача хана къахьегамхошка пачхахьалкхен Iаьдаьа моттигерча органашка шоай вайлаш хорка ца Iеш, хоржамий кампанех пайда эпаргба советски органий боахама куьйгалхойн балха дергача хьакъа тIахьажам чIоагIбара, шерра хувцаргда боахами культурен дегIаккхувлача куьйгалдара дакъе Советаша бу болх дIахо тоабара вайьинан средствашка, цар балха тIара кхоачамбоацараш гучадоахаргда. Советски органий боахама куьйгалхоий декхар да шийса яь критика хьаала, кхоачамбоацараш дIадахара ле лохар дар, харжархоша тела предложенеш лаьрхIа теркальар.

Советаш харжар—кIоаргга демократически акт. Советски нала Советски депутаташ хорж деррагIа чакхдоахача демократически хьисапа — къайлагIа кхаж а тоссаш массане а юкъарча, шийсача, нуххьарча боккъонь лардa тIа. Цхьанна а оагIорадьара бен низ бац харжархочоа. Вай мехка дуьхьале яц гражданашна шоай лоIам нархIатта хьахьокхара.

Из дац, бакъдар аьлча, дола хIана автоматически, шархьебIа чакхйоахаш я советски хоржамий система, ахьига. Общественни пачхахьалкхени органий йоккха болх бе беза хIара советски саго хоржамашдара боккъо лорргIен йоакх чакхйоаккхарга Iалашдара.

Из бахьан долаш доккхий декхараш тIадож къахьегамхой депутатий городий, районий, юртий, станицай, поселкай Советий исполнительни комитетаьа хоржамашта кийчо ярна дувзаденна. Уж декхарашка я боккъонца хоржамий хьакъехьарча Положенеш ца яххара, хоржамий округаш кIаштагIйохха, городий, районий, юртий, станицай, поселкай комиссей составаш чIоагIбе, балха тIа царна дешна новкъостал де, хоржамий участкаш къоастае, участкови хоржамий комиссей составаш чIоагIбе, шоай хаамаьа харжархой спискаш оттае. Из шоай Совета тIерoнтене тIа массала е хана бахаш а хоржамаш хулча дийнахь 18 шу дьаьна а бола беррига гражданаш спискашта юкъебахьара йоакхо е, кхаж тосара вовщенен кийчъе.

Общественни организацешна дакъала моттигера органаши депутаташка ерригача хоржамий комиссей составашка депутаташ оттабеш, моттигерча Советий депутаташка кандидаташ оттабеш ю къахьегамхой собрайеи лакхача организацешна политически боаране [illegible]. Шерра массово-политически дIаболабе беза коммунистически партен Советски правительствен политика, социалистически демократически принципаш къахьегамхоьшта дIайодайтара. Массово-политически балха юкъе йоккха моттиг дIалаца еза моттигерча Советий депутаташка кандидаташ оттабаьча кандидатийта къаьстта агитаци яра. Депутаташка харжа оттабу кандидаташ, хьалхагIа а сайна, Дахенга, ленински партена, коммунизмана долча гIуллакха бахача къахьегаши болс нах. Агитаторашна, пропагандисташна, доверенни наха хова а дог тешадеш а дукха деза хаьржархойчта депутаташка харжа оттабаьча кандидатийта хьинар ца кхоаеш къахьегаш общественни балхаш беши хилараs, дукха хьахьокха беза царех доахка дика а, а зайн а гIулакхаш, новкъостал да деза беррагача харжархоша шоай гражданийски декхар кхоачашдара а коммунистически парте блоккайта бола тIехьа цар кхаж тоссара а.

Цу долчаь хIаьмаш доккхий декхараш тIадож партийни организацешта. Массови-политически болх эггара лакхагIча тайпара боаржабе, беррагача агитаторий агитколлективашта хаддаш а хьинаре а болх бе беза Iалашде беза цар.

Хоржамий кампани дIайодаеннача тIехьагIа айде деза моттигерча Советашта профсоюзни организацешта хара болча культурно-просветительни учреждеенвй гIуллакхаш.

Къахьегамхой депутатий моттигерча Советашка деча хоржамий боккха лоархIам а беш, КПСС Нохч-ГIалгIай обкома бюро укх деношка дийцар уж хоржамаш чакхдахарца дувзаденна партийни, советски, профсоюзни, комсомольски организацешна бе беза балха хьакъехьара дош, шийса белгалдир Советашка хоржамаш дара дакъера цу организацей декхараш, [illegible], методиш. КПСС обкома цу денах дьола совещани хилар КПСС горкомий, райкомий хьалхарча секретарий, къахьегамхой депутатий районкий городскойи Советий председателий секретарий, республиканскни министерствий ведомствий куьйгалхоий дакъа а лоацаш.

Къахьегамхой депутатий моттигерча Советашка хоржамаш до [illegible] еши уж чакхдохаша тела еза мероприятеш шоаш юртий, станицай, поселкай Советий, райисполкомий председателий, секретарий, юкъарчарча партийни организацей секретарий, колхозий, совхозий, промышленний предприятеий, организацей куьйгалхой совещанеш хул хIана республика районашка.

Шек яц, хIанз къахьегамхой депутатий моттигерча Советашка дола хоржамаш советски демократи догIабоалача а боахами культурен хIара дакъе Советий лоархIам лакхбеча а кхы цхьанкха цхьа аргIа а хинна кIанттаргIалларах. Цар хьахьокхарга советски нах хьайсарча Коммунистически партена гонаьа хьетабенна хилар, аьттув боаккхаргба пятилетка дукхагIчен цхьалагIчен шерий планаш а вай веза баьччча хьехархо Владимир Ильич Ленин ваьча дийнахьа дена 100 шу дузача ден сийна тIаийца социалистически декхараш а кхоачашде къахьегамхой оарцагIахара.

Г. СКЛЮНИН,
Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума секретарь.

Белоруссин ССР. Массе тайпара бесаш долен эзаш тІадатуси итташ цІерашн бола дахьрия арахец даьхкеш доха Витебски комбинато. Предприятин реконструкци яи, шеръеш я. Цу коллективо толаме кхочуш дина Советски Белоруссин республикин Коммартин 50 шо дизарна сийне тІийна хинна декхарш. 1968 шера экономе фонда чу диллар итташ эзараш сомаш ахча. Цунах тоьлал дешхи дакъа Іалаша дайра тІа олан тІехьбаьккха кхаьхьетами корма техникан производствона дикьахьбаьхьа чохуш кхоьллы.

Сурта тІа: ткацки производства хьедача участкех цаІ.

Г. Усланова сурт.

ТАСС фотохроника.

ДОГ ТИЙША ДА

Тхо шера план хаьал хьадха кхочушдара, В. И. Ленин вин бІаь шу дузуча денна сийлена шаьшахара доьшхий социалистически декхараш тІалийцад «Малгобекнефть» НПУ кхоьлагІча промысла коллективо. 1970 шера 22 апрелъ тІаккхочаш планал совгІа дакхха лерхІа мехкдаьтта 90 эзар тонки газ — 5 миллион кубически метри я. Уж декхараш толамца кхочашдергхилар хьаьжна хІаиз доахача толамаца. Пятилетка кхоьлагІча шера тІалийцача социалистически декхарех планал совгІа дакха лийрхІа мехкдаьтта 36 эзар тонки, газ — 1,2 миллион кубически метри яр. Цул совгІа ремонт ца еш 150 дийнахьи бусн болх байта бевар хІара скважинага. Миштха кхочашдир уж декхараш? Хьинаре кхьалмйгача мехкдаьтта доахараша шера планал совгІа даьккха «Іаьржа дошуа» 60 эзар тонн дар. Из хул ерригача мехкдаьтта промыслови управленин планал совгІа даьккхача мехкдаьттах 50 процент.

Скважинашта дика гІулакх а деш боаггІара бархманаІа болх байтарах ремонт ца еш хІара скважинапа байта болх 190,2 ийн бийсен дар.

Шоай социалистически декхараш тьлаша кхочашдир промыслерча бригача бригадаш. Кхьаьсита дика кхьахьегарца белгалаьхьар мастер коммунист Зарудеев Иван верте хьа бригада. Из гІулакх деш я дукха дебит бола скважина. Цу бригадехьча операторашa болх бу чоалханерча группевой усталновкаца. Болх дикиче дІабахийтара шоай хьайар хьо кх дешкхаьегар. Нааьхостан хьонкан а толаш кхьаьста дика кхаькет «Знак почета» яха ордан дехача оператора Д. Дорбишева. И. Куксина, И. Бахадина. Духхьал цу цхьан бригадо планал совгІа дааькха мехкдаьтта 30 эзар тонн я.

Скважинай кхьахча фондера мехкдаьтта доаккхача миштта хьинаре къахьегаш я Тебоев Судамбив верте хатта бригада а. Цар гІулакх дика а 100 кІоарга насосни скважина. Уж скважинаш йоайна галва да, кхьабахьда, цу массанега хьалда нийсденна кхочашбоанир тахнахь дІалаккха цхур шоай балхах дот лахача операторий. Цар пятилетка кхоалагІча шера планал совгІа дакхена дІаденна «Іаьржа дошуа» 3 эзар тонн я. Цира масхаш лерраІа бу У. Гироев, И. Браженко, С. Хамхоев, И. Коков, иэш дукха бераш.

Хьалоаккха мехкдаьтта дуккхаІа хилийтара ерриге шоай горевш барнагІьыхай шоллагІча метода мехкдаьтта доахача участи коллектив. ХІара дийнахьи буса мехкдаьтта гІоалашка до чубоанта из 50 эзар кубически метр я. Цох хьекхузар дина да. 1968 шера шоаьдаьтте тІоахашна газ чухахийтарах даьрхІачча совгІа даьккха «Іаьржа дошуа» 34 эзар тонн я.

Къахьегана оасарле дукха хилара, хьаьлакха мехкдаьтта дуких хилараш кхочамбаь Іап промысла белхлой. Цар чІоагІа кьоаьсам тонаш бу цуша дІадевар лохдара а. Из бакхьал долеш шера пхьчахьалхена планал совгІа баь пайда 202 эзар сом да.

Бордача шера хьаллашка дагта декхараш толамца кхочашдара да ва дІадолахьа пятилетка дуьлагІа цу промысла мехкдаьттахоша. Хьалхарча дешара хахамел совгІа дакхха «Іаьржа дешуа» 110 тонн я, хІаьта газ 52 эзар кубически метр я. Тхо дог тийша да, ухь шера тІалийца социалистически декхараш пхьчаьалхера плани хаьах хьалха кхочашдергхилара.

А. АЛБОГАЧИЕВ,
«Малгобекнефть» НПУ кхоалагІча промысла заведующи.

РЕЙД СУХАЛБЕ

В. И. Ленин ваь 100 шу дузуча денна сийлена шахьабахара дакха социалистически декхараш тІалийцад Урус-Мартана райсна юртбоахама къахьегамхоша. 29 эзар тонн лист чула даьрхІах цар ухх шера. Іеши да уж декхараш кхочашехча цар доакха талламаш техника кийчъарга тьежна хургхилар. Цухуьа цхьайолча совхозашка техникаш инвентарап ремонт миштa ю, из довттахара гІулакхаш миштад хьежав хилар ухь рейдови бригада ухх дешка.

ХІоаига техника да райсна боагамашка. Тайп-тайпарча маршал бола гусеничи а колесни а 300 трактор, 60 алхт чуйлу комбайн, бІоаь мохараш, селкаш, маклаш, культиваторапш я пар. Цу ерригача техниках гуравьи Іайи тоае ежаш 134 трактори 17 комбайн я совхозашка. ХІаьта 1968 шера хьалагІча квартале тоае езар 61 трактори 7 комбайни.

Ерригa район хьанйцача из ремонт кхочашдирах кьтув балар ременицкий. Тишьеннача оатхалашта рестарацк еш а, болаш бола керий оатхалий дІарвттаеш а 64 трактор. 7 комбайн, 61 нут, 68 селка. тоайле 1-гІа январь хьатІакхачархьа.

Дика болх баьб хьалагІча квартале «Красноармейский» совхоза ремонтникаш. Пдалал совгІа йоь трактор тоаьл дьаккхар укказа ду юкъа. Цул совгІа мел эшар даь кийча а йоь хьаьжІаш чуйла комбайн, йоь сеялка чукараш. плинах цу хана пхьакккха тоае да ешашехча, цаІ силос чуэшам бола комбайн кийчъьлй.

Соякха декабрь бетта дешн вердача шера чехах болх бу совхоза ремонтникашt. Дика бола ду цар шоай техникаш. Бригадашка а центральни усальйе а даьрхІа лача площадкаш тІа мукьъапаргйоаншан даьтта хьекха. ХІал хІаааш эха дІаоттаьа, лаьт кІаха болх ца беш мукьа бола ерриге техника. Миштта дика доаттаю укказ тІехьазоза инвентарь а. ХІайле итташ мохараш, селкаш, культиватораш ремонт яь, хьаьта хьекха дІаоттавай.

Уж толамаш доахача хьинаре къахьегаш хинаб тракториш бригадий бригадираш Х. Кадыров. Т. Габоевв. слесараш Ш. Гандиеви М. Дудневи. двигателашта ремонт ю моторист Л. Гантаев. электрооборудовани тоаю слесарь З. Абдулхаджиев. хьыбараш.

— Юртбоахама техника тоалра балхаш юкъатІа дусаш е уж тІехьалоахам пхьакха мотит кийсьенкалц вай цІерашн хьахача къахьесакхой бехка, — боах совхоза лартхарча инженера. Цул совгІа трактораш вІайна вІашагІйоаха бола е хьаьехьа цар двигателаш, цхьйола уккаш кийча хул.

Хьалха совхоз вІашагІьехкача механизаторий группаца боре бригадерча юртбоахама техникаш ремонт. Бакъда, цар яь ремонт ликад доха йолаш а хьаьш дукха левкьар механизаторашн. цулукьа хІаране ший-шийн трактора ремонт ю хІаьа.

Трактористаш шоаьла трактораш болх ца беш латташ моттигаш хиваш цу совхозе. ХІаьта а хІара шера корна кадраш кийчъю цо. ХІана уккха болх беш я йоь бетта бола тракторастий курсаш. Цул совгІа квалификаци лакхье Серноводскера училище бахийтаб совхозе механизатораш.

Дика дар из гІулакх массашаьа миштa лолае.

«Гехинский» совхозе болаешa, 11—12 трактор хийшта чуттаргбола. мастерске 7—8 трактор цара ийр тоапш. Дийса ах хьаса хул мастерской помещени. Цухуьа соакха йильагІча квартале планах тоае езаш а техникад, цхьар тоае дІашТІехьдаьккхадаш совхозе. Тоа из еш йисай итт селка, цаІ комбайн.

Ах шу совгІа ха я совхоза мастерске «ДТ-75» яха трактор дотта. ДІаоттаьча хана цуна тІоахьорча моста харвер кара кхы хІайа шацае. Бакъда хІаьа-м тракториста шоапта. тІехьа хиина оаттахаш хьа я йоахаш дІашкха кхахьар бахьан долаш тоае йоа йоахача лакхкий из. Миштта бьъаргІа буьт ба 4-ча бригадe цу маркех бола цхьаькха трактор доаттаю а.

Ухх шера хьалгарча квартале ерриге техника тоадь ккаха дош денах совхоза механизаторашн. ХІанзарча техникаш дІале бола бой, из кхочашдхухургдаш царга...

Юртбоахама техника шиъ тайпахьа тоалра йоь эхаш воахм из «Горец» совхозе а. Миштта, ноахча оборудовани Іалашъяь йоаккха тиреш мастерской, тракторaш тоеча аца кукхагІа бола оатхалаш. горна мастерски ба ииэ, Масаев. электрика Яхьяева Тапае. вулканизатор бІоваь Махьмадe, кхьабарана оаш техникана ремонт еча ший масидах рационализаторски предложени балха юкъейоададай уккаха.

Хьекхамашка хьёхача бильагІча тракториш ремонт доаттаха из шоахча цу совхозе. Ядарбаьла, кхьайола техника йиштa тоарьахъ. тоаниа йисай тайп-тайпарча маршах бола цхьа комбайн.

Цхьаьхча я ца укхаза белгахо доаш. Техника инвентарe лоттаира я лерада а тІулакха хайде боахе ши совхозе. Ремонт бина хоап я ремонт хьараш я йІал пхьаккха тІаша ца валеш. цукхьа даьтта, цхьакха тайпара хоалле я болаш эра цукхьаш латт.

Трактораш лоархІаме я, цхьабаьлла миштта хаинахьа тоаль ахаьа тІехьатосса инвентарь. комбайнаш. Шой хІана уж тоа ца йинса бІаьста хоашара балхаш долалаьнача хана хала хургда уж баккхи да.

Ремонтни база яц Мичурина цІерагІча совхоза, цулукьа шоай техника Сунженски «Сельхозтехника» системе тоае еза ба уж. Бакъда, цу объединени кулгалхой цу гІулакха уйла еш бац. БІаьста хьатІа ца йоагІий, тракторий чІоагІа оаш ца йоай болхашта, кха уйла дІалла, конта чу-а йоагІий-хьоа цара. Тракторашка ремонт е йалла ха массаза, а тІехьайоах цар. ХІаьта тоаль тракторашт хаста яха еха дІаоттаьа хьа. Цул совгІа, «ДТ-75» яха трактораш цар дІаоаш ремонта, цара оаш бола оатхалаш да эхаш. Цулукьа цу маркех йола дукха трактораш латт [illegible].

Шоай ремонтни база а яц а ца хилча уж тоае дІаоаш а ца хилча фу да дезаш ба-хьо? Мичурина цІерагІча совхоза къахьегамхой? Цу доаш йийла е а шоай бахча техникаш хува а оаш «Сельхозтехника» Сунженски отделени кулгалхоша. Цар хайнахьа техника тоаер ца йой ахам цара тайпа дукха боахама да.

Дукха балхаш да райсна ухх шера да декхараш. 29 эзар тонн лаат кхеде дезаш я. район. Техника шой хайнахьа кийча ца хула, да гІулакх хулургдац райсна къахьегамхошта.

[illegible],
«Красноармейский» совхоза партторго вохкисия.

[illegible],
«Ленинский путь» газета болхахо.

М. ХАМАТХАНОВ,
«Сердало» газета болхахо.

1968 ШЕРА ТІАЙИЦА СОЦИАЛИСТИЧЕСКИ ДЕКХАРАШ КХОАЧАШДАР

ТОРОНЕХ БИЗЗА ПАЙДА ЭЦАШ ДЕГІАБОАЛАБЕ ЮРТА БОАХАМ

Вай даргстан хьалхе дІабоахаь социалистически эхь хьал а я хьа республика дукха дукхагІа бола колхозийи совхозийн къахьегамхоша 1968 шера юрта боалама продуктех ираран белхари планаши тІалийна социалистически декхараш толамца кхочашдир. ЛоархІаме дІакхаш карагІдьалар цу декхарех № 3 бола соний — бежанадаьай, «Кавказ-мейский», «Южный», «Верхне-Наурский», «Наурский» яхача совхозашта, Сунженски района «Победа», «Путь к коммунизму», Шелковской района «Кочкантери», Ножай-Юрта района Гагарина Шерипова цІерагІча, Ведана района ХХII партсъезда Кирова цІерагІча, миштта кхьча колхозашта.

Цунца цхьаьна цхьайолча партийни профсоюзни организацеша, колхозийн совхозийн кулгалхоша лерарле ца баьхьа долаш дукха шурех йоахара пхьчахьалхена планаш кхочашбергхьахь тІехь боахама фуаш хоахара — кІсие тха доахка — тхьа цхьана. ХІаьта «Шалинский», «Джалка» «Ермоловский» яха совхозаш хьаь кертерча хьапхамах: дулх, шура. фуаш йахара планаш кхочашдаьхьаш, тІанхе «Атагинский», «Горячеисточненский», «Дружба» яхача совхозашна — дулхи шурен йоахара. «Горец» — шурен фуашн доххара. Цар белхай пхьчахьалхадера дІакхаьчавар тоаьал совгІа дулх йиь эзар тонната дІакховеш шура. фуаш — 4794 эзар, тха — 1200 центнерал совгІа.

ТІайица декхараш лерттІа кхочашдадацар «Атагинский», «Ингушский», «Минеральный», «Горец», «Джалка» яхача совхозаша, Сунженски района Ленина цІерагІча, Советски района «Кардо нахаро» яхача, Ножай-Юрта района Калинина цІерагІча, МалгІабека района «Кавказ» яхача, миштта кхьча колхозаша.

Пхьчахьалхелен планаши тІайица социалистически декхараши кхочашде из дешн йисай дукха колхозаши совхозаш, из хьогойт белгальча боахами партийни, профсоюзни организацей, кулгалхоша беча организаторски болха юхе дукха кхочашбоацараш дола. Планаш декхараши кхочашера боагІача тайпала социалистически эхь из йоалмавлта, производства лерттІа тІахьожам ца лоаттабалта, моральни материальни стимулех бизза пайда ца эцалта.

Партийни профсоюзни организацеша, колхозийн совхозийн кулгалхой декхарийла да 1969 шера юртбоахама продуктех йоахара планаши декхараши кхочашде из дар белхаш тоахь. БІарчача боахаме кийсденна а, хІаьта миштта хІара отделени, бригада, ферма хиина а кхочашбоацараш дІадаха деза. Хьувкьаш лаьабара. хьайбий продуктивность айра, лаьттан а хьайбий а продукташ дукхагІа хьабоахаш цар товарность лакхъяра бола редерваш хьагуча а боахаш царех бизза пайда эцара тІаберзабе беза кулгалхой, совхозий кхьахьегачой. специалистий, берригача юртa боахама къахьегамхой шн. Цу гІулакхо торо хулийтарга В. И. Ленин ваь бІаь шу дизара сийле тІаийца декхараш толамца кхочашде.

КПСС горкомаш, райкомаш, горрайисполкомаш, юрта боахама районни управленеш декхарийла я парте ЦК мартовски (1965 ш) Пленуме решенеш из эххара дІаре продукт йоахара плаш кхочашъярах бола кулгалхой партийни а пхьчахьалхелеш а бехктоахач лакхбе. ХІанз цІаьхна я тахна деза дІеде фу ийнадар, техника тоаяр, кадраш кийчъяри цар класснрость лакхъяри, хьайбаш Іамгара дахар миштa латт. 1969 шера тІайица декхараш кхочашделга Іалашдеш йолча мероприятеш теркам тІахьа беза.

[illegible] ШЕРА ПХЬЧАХЬАЛХЕНГА ЯЛАТИ ХЬАЙБАЙ ПРОДУКТАШИ ЙОХКАРА ПЛАНИ СОЦИАЛИСТИЧЕСКИ ДЕКХАРАШИ КХОАЧАШДАР (процентаца).

	[illegible]		[illegible]		[illegible]		[illegible]		[illegible]		Совхозий директораш колхозий председателаш	Парторганизацей секретараш
	план	дакхар	план	дакхар	план	дакхар	план	дакхар	план	дакхар		
СОВХОЗАШ:												
«Лермонтовский»	[illegible]	[illegible]	104	101	97	97	111	[illegible]	—	—	Арсаев А-Я. В.	Даргиев И. Х.
«Самашкинский»	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	118	[illegible]	—	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible] С. Э.	[illegible] Л. Т.
«Ореховод»	[illegible]	79	101	135	[illegible]	[illegible]	—	—	[illegible]	—	[illegible] С-М. А.	[illegible] Е. С.
«Орджоникидзевский»	[illegible]	[illegible]	—	—	—	—	—	—	—	—	Баганов Р. А.	Ахтаханов А.
«Атагинский»	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	—	—	—	—	Тимахин Ю. З.	Истамулов Г.
Грозненски шурий	119	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	130	100	Шаго Д. П.	Грушецкий В. Ф.
«Ермоловский»	[illegible]	7-шо	70	70	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	—	—	Салаев В. А.	[illegible] Х. [illegible]
«Старо-Юртовский»	101	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	—	—	[illegible] М.	[illegible] В. В.
«Горячеисточненский»	113	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	111	107	—	—	Харханов С. П.	Гойтемиров С. У.
№ 1 бола шурий	[illegible]	[illegible]	170	[illegible]	91	91	113	[illegible]	—	—	[illegible]	[illegible] В. А.
№ 2 бола бежанийн шурий	104	[illegible]	[illegible]	[illegible]	100,3	100,1	[illegible]	[illegible]	—	—	Тоцаев Т. Т.	Дарбишева И. В.
№ 3 бола сонийн бежанийн	—	—	121	121	104	[illegible]	130	100	—	—	Малкаев А. А.	Осецкий А. И.
«Юбилейный»	99,9	99,9	120	120	116	[illegible]	—	—	—	—	Батукаев Х. М.	Малаев У. Х.
«Гудермесский»	117	99	[illegible]	101	104	100,8	—	—	—	—	[illegible]	Батаянов Х. Б.
«Дружба»	[illegible]	[illegible]	[illegible]	70	[illegible]	[illegible]	—	—	—	—	Куашев А. С.	[illegible] М. А.
«Степной»	40	40	—	—	—	[illegible]	—	—	—	—	Воробьев А. И.	Абузаров Ю. И.
«Ингушский»	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	111	[illegible]	—	—	[illegible]	[illegible]	Гогогашев А. О.	Гуноев М. Х.
«Минеральный»	112	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	—	—	[illegible]	[illegible]	[illegible] Магомадов А. М.	Султанов А-Х. А.
«Назрановский»	79	72	107	107	101	[illegible]	—	—	—	—	Панев Х. Х.	Картоев М. А.
«40 лет Октября»	[illegible]	[illegible]	100,1	100,1	100	[illegible]	—	—	[illegible]	79	Арапиев Б-Г. Я.	Торшоев У. Б.
«Экажевский»	79	79	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	—	—	—	—	[illegible] А.	Арчаков Х. К.
«Плиевский»	[illegible]	[illegible]	100,5	100,5	[illegible]	101	—	—	107	107	Гракаев А. И.	Мальсагов Д. И.
«Терский»	100	120	100	100	[illegible]	[illegible]	100	100	104	101	[illegible] Г. М.	Каршукоев А. Г.
«Красноармейский»	[illegible]	[illegible]	100	[illegible]	[illegible]	113	—	—	—	—	Павловский И. Ф.	Мальсагов А. Д.
«Горец»	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	—	—	Яцев В. П.	Мякиев Б-А. М.
Мичурина цІерагІ	[illegible]	[illegible]	[illegible]	99,5	[illegible]	[illegible]	—	—	—	—	[illegible] В. С.	Ангалаков В. Х.
«Гехинский»	97	[illegible]	110	110	97	[illegible]	—	—	—	—	Наурбиев Р. А.	Ахмаев С. В.
«Шалинский»	[illegible]	107	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	79	—	—	Шотбиев Х. У.	Ахмаев Ч.
«Джалка»	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	74	[illegible]	[illegible]	—	—	Алиев С.	Матаев Р. А.
«Южный»	117	107	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	—	—	Ильин М. Н.	Шамилев С. Х.
«[illegible]»	97	77	133	[illegible]	91	[illegible]	—	—	[illegible]	[illegible]	Аминов Р. А.	Мамаев А. С.
«[illegible]»	—	—	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	—	—	—	—	[illegible] И. И.	Дугуев А. Д.
«Новогрозненский»	114	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	—	—	—	—	Мунаев В. М.	Шиев И. П.
«Надтеречный»	[illegible]	[illegible]	119	111	105	[illegible]	—	—	—	—	Асланов [illegible]	Калометов П. Н.
«Кругловский»	110	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	—	—	—	—	Мальсев М. А.	Абубакаров В.
«Верхне-Наурский»	[illegible]	100	100,8	100,8	111	[illegible]	—	—	—	—	Таймасханов С. Т.	Хамзураев А.
«Братский»	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	—	[illegible]	—	—	[illegible] С. А.	[illegible] Н. И.
«[illegible]»	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	—	[illegible]	—	—	[illegible] М. Х.	[illegible] Х.
«Озерный»	[illegible]	[illegible]	[illegible]	111	[illegible]	[illegible]	—	—	—	—	[illegible] М. А.	Саидханов В.
«Знаменский»	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	—	—	—	—	Зангиев Д. Г.	Десинев Р.
«Наурский»	[illegible]	[illegible]	—	—	[illegible]	[illegible]	—	—	—	—	Захтинов Л. С.	Дедаев И. А.
«Калиновский»	[illegible]	[illegible]	—	—	[illegible]	[illegible]	—	—	—	—	Фесенко А. Г.	Ерошкин М. Г.
«Советская Россия»	140	120	—	—	107	113	—	—	—	—	Перепада В. Г.	Кулешов П. Д.
«Комсомольский»	[illegible]	[illegible]	—	—	[illegible]	[illegible]	—	—	—	—	Сафин В. Ф.	Каретин Н. А.
Ленина цІерагІ	[illegible]	100	—	—	100	110	—	—	—	—	Гашин Ф. А.	Григоренко Н. В.
Калинина цІерагІ	[illegible]	70	—	—	—	—	—	—	—	—	Сабаев П. Ф.	Орлов Н. П.
Кирова цІерагІ	[illegible]	91	—	—	117	[illegible]	—	—	—	—	Коваленко Я.	Мамин В. Ф.
«Победа»	[illegible]	[illegible]	—	—	[illegible]	117	—	—	—	—	Кучергура В. П.	Ребет В. И.
«Новоселицкий»	[illegible]	72	—	—	—	—	—	—	—	—	Харитонов А. Т.	Зенкова Н. С.
КОЛХОЗАШ ВЕДАНА РАЙОН												
Ленина цІерагІ	[illegible]	[illegible]	100,6	100,6	100	[illegible]	—	—	[illegible]	[illegible]	[illegible] В.	Малаев С.
Карла Маркса цІерагІ	[illegible]	[illegible]	110	107	100	100	—	—	—	—	[illegible] Ш.	Пашаев У. Г.
Орджоникидзе цІерагІ	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	—	—	[illegible]	[illegible]	Хусайнов А.	Сулейманов С. [illegible]
КПСС XXII съезда цІерагІ	[illegible]	110	101	120	114	101	—	—	10	9	[illegible] С. А.	Кариев К. А.
Кирова цІерагІ	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	—	—	[illegible]	[illegible]	Масаев З. А.	[illegible] М. А.
ГРОЗНЕНСКИ РАЙОН												
Ленина цІерагІ	100	100	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	77	[illegible]	[illegible]	[illegible]	Дигаев М. Ф.	[illegible] В. Б.
1 Май цІерагІ	[illegible]	[illegible]	115	110	[illegible]	97	[illegible]	[illegible]	79	78	[illegible] В. С.	[illegible] Н. В.
«Советская Россия» цІерагІ	[illegible]	[illegible]	110	104	[illegible]	[illegible]	—	—	[illegible]	[illegible]	Абдусаламов Ш. А.	Эльсов Д. В.
ГУДЕРМЕСКИ РАЙОН												
«40 лет Октября»	114	[illegible]	[illegible]	[illegible]	100	[illegible]	—	—	—	—	Османов У. Г.	Гехаев Х. У.
«Кавказ»	111	[illegible]	[illegible]	101	[illegible]	[illegible]	—	—	—	—	Рамуев Д.	Какаев И. А.
«Дружба»	[illegible]	[illegible]	100	105	[illegible]	[illegible]	—	—	—	—	Джамуев В.	Межидов О. И.
МАЛГІАБИКА РАЙОН												
«Кавказ»	[illegible]	85	107	[illegible]	[illegible]	[illegible]	—	—	[illegible]	[illegible]	[illegible] И. Я.	Герасименко А. Т.
НАУРСКИ РАЙОН												
«Россия»	[illegible]	71	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	137	[illegible]	116	106	Демченко П. Ф.	Дибов Н. К.
Ленина цІерагІ	[illegible]	[illegible]	101	101	121	[illegible]	[illegible]	[illegible]	114	112	Лопатин П. Д.	Катеринич Ф. Ф.
«Красное знамя»	[illegible]	91	[illegible]	[illegible]	140	[illegible]	140	110	[illegible]	97	Пономарев С. И.	Решетей И. В.
НОЖАЙ-ЮРТА РАЙОН												
Гагарина цІерагІ	4-шо	4-шо	100	102	—	—	—	—	—	—	[illegible] А. Г.	[illegible] М.
Калинина цІерагІ	5-шо	81	104	91	[illegible]	[illegible]	—	—	—	—	Мажидов А. М.	Шерваев М.
Кирова цІерагІ	5-шо	5-шо	171	171	—	—	—	—	—	—	Ибрагимов У-Х. А.	Хамзатов Г.
Ленина цІерагІ	[illegible]	98	100	107	—	—	—	—	16	16	Чимирзаев Ш. А.	Сайдхамзаев М.
Х. Нурадилова цІерагІ	[illegible]	[illegible]	100	100	—	—	—	—	—	—	[illegible] А. Х.	Ильясов М.
Орджоникидзе цІерагІ	5-шо	6-шо	137	78	—	—	—	—	—	—	[illegible] И.	Чапаев С-А.
XXII партсъезда цІерагІ	145	145	97	[illegible]	—	—	—	—	—	—	[illegible] Кайпаев М. С.	Зайцаев С.
А. Шерипова цІерагІ	8-шо	119	[illegible]	119	107	97	—	—	—	—	Кантаев Д. Х.	Эльсункаев В.
«Путь к коммунизму»	6-шо	4-шо	177	177	—	—	—	—	—	—	Пашаев В.	Далиев Т.
«Заветы Ильича»	—	—	71	71	—	—	—	—	—	—	Татаев Л. А.	Сатханов В. З.
Жданова цІерагІ	[illegible]	[illegible]	[illegible]	71	—	—	—	—	—	—	Джамаладинов Д. С-М.	Нагаев С.
СОВЕТСКИ РАЙОН												
«Новая жизнь»	—	—	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	—	—	—	—	Кантемиров С. В.	[illegible] А.
Ленина цІерагІ	—	—	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	—	—	—	—	[illegible] А. И.	[illegible] Ш.
XX партсъезда цІерагІ	116	116	[illegible]	[illegible]	119	[illegible]	—	—	[illegible]	[illegible]	[illegible] З. М.	[illegible] З. Ф.
Кирова цІерагІ	3-шо	84	78	78	[illegible]	[illegible]	—	—	[illegible]	[illegible]	[illegible] А-Д. М.	Шуганов М.
Орджоникидзе цІерагІ	7-шо	107	6-шо	3-шо	[illegible]	[illegible]	—	—	[illegible]	[illegible]	Алиханов Ш. А.	Муравьев С.
СУНЖЕНСКИ РАЙОН												
«Победа»	[illegible]	144	107	[illegible]	116	130	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	Макеев М. Н.
Цеча Эскара цІерагІ	120	[illegible]	[illegible]	114	117	119	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	Бондаревич К. Я.
XX партсъезда цІерагІ	[illegible]	[illegible]	101	101	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	Бегаев М. Х.	Ильясов М. И.
Ленина цІерагІ	107	[illegible]	[illegible]	95	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	Алиев М.	Сембиев У. С.
«Красный Октябрь»	[illegible]	[illegible]	[illegible]	101	124	[illegible]	—	—	—	—	[illegible]	Алиев Б. Д.
XIX партсъезда цІерагІ	100	[illegible]	[illegible]	134	122	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	Ким Г. А.
Кирова цІерагІ	100	[illegible]	[illegible]	77	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	Фомин И. В.
«Путь к коммунизму»	[illegible]	119	100,5	100,8	[illegible]	107	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	Денисов А. Н.
«Восход»	[illegible]	107	[illegible]	102	111	[illegible]	—	—	[illegible]	[illegible]	[illegible]	Чаплев З. М.
«Заветы Ильича»	[illegible]	81	[illegible]	[illegible]	111	[illegible]	—	—	[illegible]	[illegible]	[illegible] С. [illegible]	Оцинов А. Ю.
Орджоникидзе цІерагІ	[illegible]	107	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	—	—	[illegible]	[illegible]	[illegible] С. М.	Фаргиев Ш. М.
ШАЬЛА РАЙОН												
Ленина цІерагІ	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	—	—	—	—	[illegible] З. М.	Асхабов Р. Т.
XX партсъезда цІерагІ	[illegible]	75	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	—	—	—	—	[illegible]	Рашидов М.
Куйбышева цІерагІ	[illegible]	71	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	—	—	—	—	[illegible]	Хасуханов С. Т.
ШЕЛКОВСКИ РАЙОН												
«Путь к коммунизму»	116	99,8	[illegible]	[illegible]	144	[illegible]	[illegible]	[illegible]	111	[illegible]	[illegible]	Птушкин В. П.
«Красный пахарь»	107	110	100,5	100,5	119	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	Голышев Н. Г.
Мекенского цІерагІ	[illegible]	[illegible]	100,3	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	Краснов Д. И.
Ленина цІерагІ	—	—	[illegible]	[illegible]	[illegible]	100,7	100	[illegible]	[illegible]	91	[illegible] З. И.	[illegible] Т. И.
Кирова цІерагІ	151	151	107	107	[illegible]	121	100,2	100,7	[illegible]	102	[illegible] С. [illegible]	[illegible] А. Ф.
«Кочкантери»	[illegible]	174	100,1	[illegible]	147	111	—	—	[illegible]	112	[illegible] В. Т.	[illegible] И. А.
«Червленский»	—	—	100,4	100,4	111	[illegible]	124	110	[illegible]	[illegible]	Савченко М. Н.	Семенов В. П.

СССР МИД-е ХИННА ПРЕСС-КОНФЕРЕНЦИ

Советски а хьича межкийн журналистанта лаьрхӀа пресс-конференци хилар 20-чу январе СССР арахьарча гӀуллакхийн Министерстве. Цига СССР МИД-а керайозаон отдела заведующе Л. М. Замятина Ӏеншашар гера дӀадаккхара дешнаш Ӏалча Советски Союза политика хьакъехьара заявлени.

Машар бахьан долаш лоаттабеча къовсама дешадиа ледабеча шиӀ принципиальни никъ лаьде а дуьйлаш. Йоах заявлене тӀа. Советски Союзо машар беза ахьича пачхьалкхенашна цхьана леррагӀа къовсаш лоаттабу гера дӀадаккхара шерра программа чакхъяккхара, ядерни тӀема кхераш дӀабаккхара, агрессе юкъараш юхатоха. ТӀема кхераш дӀабаккхара, хӀана дунен халкъашта юкъе латта кхохкам дӀаьабара новкъостал деш йола лоархӀаме фактор а гера дӀадаккхара проблемаш къоастачара дӀахоьа прогресс. Цу даькъе хьалха результаташ хилийтар, опыто хьахьоххачох, дунен гӀуллакхашта дика аьттув болаш за.

Гера Ӏоадалга юхаозарах долча хьадача дешашта а ядерни гера Ӏоадара лоазув оттадара проблемана а барт вӀаштӀехьбаккхар — Советски правительствана хетачох, атта дене а, кхоачашдулургдолаш гӀуллакх да. Из кхоачашдулургдолаш хилар бахьну, укх тӀеххьарча шерашка атмосфере, космически арене, хи кӀал ядерни гераза тохкамаш дехка дехкара хьакъехьара Московски договор,

лаьттанна гонахьарча орбита тӀа ядерни гера лаккхалга а, дӀаьта кхинта ядерни дӀалаьдам дола гера космически арене сигаларча седкъаш тӀей оттаделга а, дехкаш дола космосерча пачхьалкхалкхий гӀуллакхий принципий хьакъехьара Договор, юххера а, кулгаш лахара хӀана хьалийна латтен дунен тӀарча 80 совгӀа пачхьалкхено кулгаш яздаьи дола, ядерни гера доаржа ца дара хьакъехьара Договор санна йола дунен халкъашта юкъера соглашенеш хилара. Аьхха цу шиъа гӀуллакхо а хьахьех, хӀана а тӀехьа гера Ӏоадеш латтен хилавах хьахургдола хӀамаш кхераме долга а ца гера Ӏоаделга соцадари бухсешача кхьачача массане а шендаь гера дӀадоаккхалга вӀаштӀехьдаккхара дукха эффективни гӀуллакхаш чакхдаханза даргдоацилга а дунен тӀа шерра кхетадеш хилар.

Машари дунен халкъашта юкъера кхерамален чӀоагӀъара бокххача лоархӀаме да ядерни гера доаржа ца дара хьакъехьара Договор. Из чӀоагӀдена даьлча аьттув бола торенаш хургьар гера Ӏоаделга соцадаь дукха, ядерни гера дехкаран хӀалакдаь дӀадаккхарах эффективни гӀуллакхаш чакхдахара дукха дӀахо къовсам лоаттабе.

Из лоархӀаме дунен халкъашта юкъера соглашение хийчьаьи дукхагӀа йолча пачхьалкхенаша — ООН-а членаша кулгаш яздаьи яларо чӀоагӀа-ьлаьи дьй гера дӀадаккхара кхераш лаьхьа дукха ха йоацаш шакхъьаьнача Генеральни Ассамблеи сессе хиннача дискуссена.

Вахьлене тӀа белгалдоаккх, доорхӀаман сагтоеч деш а лаьрхӀа ООН-а Генеральни Ассамблеи XXIII-гӀа сесси дьалийна дӀачӀоагӀа гера соцадаран дӀадаккхаран сагточа чакхдаха доачу цхьаьдоча гӀуллакхий хьакъехьара Советски правительства Меморандум цига дахьа маьлдаш хиннарий тоабанаша юкъесттинто лаьтта хилар.

Хьалхоча аргӀанара доадо, а лоархӀам оттаду Меморандума тӀа ядерни гера юкъелоаккхалга дехкарах дола доли. Цу тайпара баьнкха гӀа из гера юкъедаккха безам бараш шӀеккхаштта юхакъоадаш йола фактор хургьар, цо новкъостал дергдар дунен халкъашта юкъера гӀуллакхаш уахадена хилийтара.

Дунен тӀара кхоккам дика дӀаалхургба, шигахьа санна лаьтта кӀал ядерни герза деш дола тохкамаш дехка а дахаш цу дехкара тӀаьхьажам лоаттабар дукха тохкаш дола гера гучалоахача къамал соелставах пайда аьаш. ядерни гера тӀадаллаш бола бомбардировщикашкъамал доанеш араннлга дехкар, ранетак тӀалаттеча хи кӀал гӀоала дехкача лодкай ловаита доалонаш оттадар, химически бактериологически гера дехкар, наьха территорешка тӀара кхьийча мехкий тӀема базаш дӀаяхар, дунен тайп - тайпарча районашка ядерни йоаца лоаман хьалр, фрозени сирийский букар ахьна йайнаге гӀуллакхашта шера найна на эзишта Ӏалаьтергголаш йола режим чӀоагӀьар санна йола, меморандума тӀа хьахьехха предложенеш а чакхъяьккха хилалаве. Хоалашбаккхайн дӀадьгӀа йола Советски Союза предложенеш чакхъьяхар Ӏоадеш латта гера сецадара проблема хьовстара юкъе шӀеккхаштта лакъа лаьце хургдар. Гера дӀадаккхара дешаш къоастадалга дукхача хӀалашта кулгалоша а еронтача пачхьалкхалкхенашна чӀоагӀа ниилаш тӀалахийта доаш а да. ЦхьабоагӀьа, опито хьахьоххачох, цу даькъе а результаташ йоалалургьар.

Хоаш ма дайоа, пачхьалкхенашта — гера дӀадаккхара йолча 18 пачхьалкхий Комитета членашта юкъе барт вӀаштӀехьбаьннаб 1969 шера марта Комитета бола хӀана дӀадолабара. Советски правительства доглоах гера Ӏоаьова доалув оттадарген гера дӀадоаккхарген йуташ дола кораа гӀоакаш даьхоа хьакъехьа цу сессе соглашенеш оргхаларга. Шиӑ сагӀонтахьаа цо хӀаьо а шиӑ дотарлух мел'дола хӀама дезага из бӀагьара гӀулакх кхоачашдара.

Л. М. Замятина СССР МИД-а дукха [illegible] дӀашаьба мехкара [illegible] отдела заведующе К. В. Новиковен керт долар корреспонденташна дахьа хаттаранта.

(ТАСС).

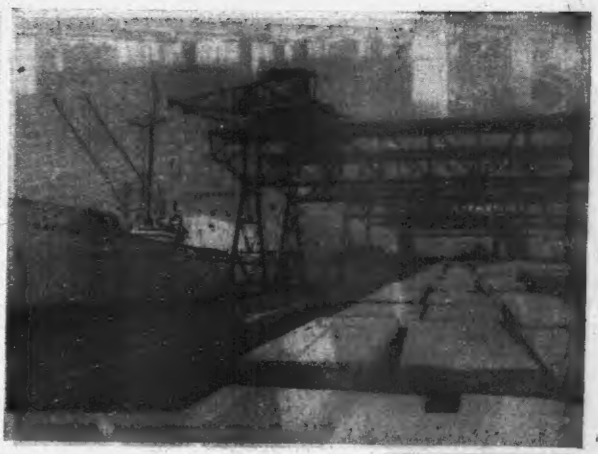

Волга тӀарча Тольятти яхача гоноле «Фиат» яхача итальянски фирмо новкъостал а деш, хьалхьехи латт хӀара шера 660 эзар легковой автомобиль арахеца низ кхоачаргболаш йола автомобильни завод-гигант.

Дукххий теплоходаш 60-эзачул кӀеззигагӀа доацаш даха дезаргда заводе лаьрхӀа елх йоккхен оборудовани Генуерен Венецерен Советски Союза порташка хьоазара.

СУРТА ТӀА: оборудоване хьалхара парти яхьа Генуя яхача итальянски порте деиад «Фастов» яха советски кема.

Публифото — ТАСС сурт.

СУДА ЗАЛЕРА

ЗУЛАМХОШТА ТӀАЗАР ДАЬД

Город Нальчикерча колхозни рынке кегар бахча хана йттаза хьалабелхе хьийнарий хеш дикка заьхий ЧерсӀй - Балкхарой АССР Лакхехьара суд.

Судо тоаш тоха суд шиӑ С. Н. Березговна, С. Ж. Тхакахова, М. Д. Тхаштоеока — кегар хӀабелабараштен цу кегара юкъе а жаьме болхьо вухча а эттара доккхагӀа дакъа лаьмаоаштен,

Ж. М. Журтоева, Ж. М. Кужнавана, М. Х. Шалоева хӀараьнена набахта кикха 15 шу ха тохай; А. М. Новожиловна, А. М. Карданоева — набахта кикха 12 шу ха, Х. М. Эржибоева набахта кикха 10 шу ха тохай.

Набахта яха тайп-тайпара хане шиӑ Ж. А. Кашаева, Ю. М. Мендохова, И. М. Дохова, М. П. Блашеова, Х. М. Дзагова, Т. Б. Масуковна, Л. Х. Хамкахова, [illegible] кхьичарна.

До доагӀаш дола тӀаӀазар дайӀ халкъа халхашка довха дулам дачча советски сега аалара тӀаьхьажоча яха.

ГӀоачхьара суд оча [illegible] къахьегамхойн общественностен хьакъдама чӀоагӀа къоабалдеш тӀайнар приговор.

ХАОТТАМ

Республика гӀоллен Грозни тӀехьа йолаш, довдама йолча а йовхаш, дегӀо дӀра а хьекхаш ха латтаргьа тохен, бийсанна кӀеззигдукхе шелдаргьа, малхбоалехьара дохӀо, цхьаза теттара чӀоагӀа а хьекхаш мух хьекхаргба. Бийсанна температура республика гӀолла 17—22, Грозне 19—21 градус, дийнахь республика гӀолла 15—20, Грозне 17—19 градус шелал йолаш хургья.

24 январе дехь 27 январе кхаьчалла мохкам а йолаш, юкь-юкъе екхаш а утташ, ченоцайолча мотт тигашка лаьгӀо лоа а делхаш, хьаьхарча юкъегӀа республика малхбоалехьарча районашка юкъ-юкъе лоа а делхаш, шоллагӀча юкъегӀа цхьанцайолча моттигашка малхбоалехьарен къулба-малхбоалехьарен хьекхаш мух а хьекхаш ха латтаргьа, 24-чен 25-чен январе 17—22 градус шелал хургья республика гӀолла бийсанна, хӀаьта дийнахь —7—12 градус. 26-чен 27-чен январе бийсанна 7—12, дийнахь 1—6 градус шелал.

МЕТЕОСТАНЦИ.

Доазол дехьара

РИЧАРД НИКСОН США ПРЕЗИДЕНТА ПОСТА ТӀА ДӀАТӀАВАХАВ

ВАШИНГТОН, 21 январь. (ТАСС). Селхан Вашингтоне торжественни церемони хилар Ричард Никсон США президента поста тӀа дӀатӀавалаш. Из хилар Капитолийски гӀув тӀа, цига венаво президента посте шиӑ хо чакхха ваьнна Линдон Джонсона Ричард Никсона. Р. Никсона дуе бӀаьо, тӀаккха тоадамионни къамел а дир.

Цу къамала юкъе дикка моттиг дешар машара дешах дукаьовла. ВӀаьнх дукьел латтеве да чакхъяннача тӀехьагӀа дӀайолилу переговорий чета, ала Ӏейгаладаьккхар цо. «Са правительства йолх беш йоаккхача хена, — аьлар президента — вайн бевзама лаькъаш гуча хургда». Гера чьолара мукъ аттача баккхий мааша структура чӀоагӀьа ер лерхӀаш барт-цхьоагӀо хилара тӀахьайхар цо.

Никсона аьлар. ВӀаштагӀахайтта Штаташ духовни кризис йолаш я хӀана. ТоабарлацагӀа дӀаьхий да вай, бакъда хӀила къе я вай, аьлар президента; тоамашийна шийна Бетта тӀа долх вай, бакъда укхаза. Лаьтта, барт агӀарр дӀашагӀа къестаду вай. Вай тӀемо дӀалайца за, вайна машар да. Барт агӀар байн долаш ле хул вайна, вайна цхоагӀо да.

Цул тӀехьагӀа Никсон, вице-президент Спиро Агню, кердача правительства членаш Ӏуйрнйна хӀама дуаш хилар США конгресса здане. Никсон президента поста тӀа дӀатӀавахар дезаш Вашингтоне парад хилар.

Церемонеш хулача хена полицейскаш чӀоагӀа ларвеш бар. Городера ялагаш ларвара оорцагӀаьенкхаваб 16 эзаь совгӀа полицейски, ФБР-ен секретни службан агент.

АГРЕССОРАШ ХЬАЬРБАЬННАБ

НЬЮ-ЙОРК, 21 январь. ТАСС-а корр. С. Лосева хьахоит.

Израильски эскар Суэцки канале малхбоален оагӀохьарча йисте ядача наха бахача пункташкара Ӏарбий дӀалелхаба бевайие доалаш да. КӀиберхӀа цкъа яздоалаче «Ньюсуика» корреспондента яхачох «канала дӀоахьайда ядача наха бахача пентанх городаш - лонзоайаш хиннайа».

Йоаттадда Эль-Кантара яха город 1967 шера июнь бетта израильски агресом хилалахьа 20 эзар Ӏарбе бахар цига. Оккупантийна хӀара эль - Кантарера Ӏарбий тӀехьаьа эвелаш Эль-Ариш (Газа районе) дӀаухийт Эль-Ариша военни губернатора полковникай Менахем Абршон дозвол дехьарча корреспондентаьна шаь къамала дею уж дӀабахийтар цкьа бокхате гӀулакх дехкох тийлар, цхьабакъте цо дуьцар уж бахбахар саниа хӀамаъ дар.

Масала, Суэцки канала зодера байндача махкие къамал даьча «Ньюсуика» корреспондента Элкинса Газа районера цо хадув: «Эль-Кантарера йоагӀача мӀаьча нахага, дехкача бераца кхерабенне цхьажача махкахьрга хьежаш Эль-Ариша деман ньежхача карттерче улица тӀа со латтеш, полковнике аьнаа Эль-Кантарона юкъера а хӀалакъеш дахь пожарор лаьрхӀа тӀешадӀалакар сона. Эль-Кантаре машамаьха тӀа Нулакхе болуа Аьхмед ИбоахӀим Шалабе аьнаа: «Тхойн юда цӀахьхьа ел хьатӀеххачайна мора даьаргдаа тхо».

Элкинсе яхачох, Суэцки канала зодера баха граждански нах, шоаш бахачара кхолхабоо тешал ду Ӏарбий пачхьалкхенаша шоашка яхар бахтар Суэцки канала малхбоалера дагӀув шиӑ бе лоаттав дате йолаш Израиля правительство хилара.

ДУХЬАЛА ХИЛАРА ДЕМОНСТРАЦИ

БОНН, 21 январь. (ТАСС). «Греции кортамукъал», «ДӀаьккха НАТО» — уж дешаш яха а юкъа а лоаш дар американски консульства зданена хьалхашке Малхбузен Германе эттара йоккхагӀча йолча цхьан городе — Франкфурте-на-Майне.

США кердача президента Никсона дув бу за тӀеххоачаш МалаьчагӀарча Франкфурте промышленни предприятешча болх беш бола грецески болхлой бахьнао консульства зданена хьалхашка: Царна цхьана бар Малхбузен Германе болхлой, кагирхой а.

Демонстрацена юкъе даькъа лоацаш хиннараша дӀахайтар США Вьетнаме лоаттаеча агрессега шоаш духьал хилар. Вашингтон греческий военни хунта режим хьаллоацаш хилар хоццахьа гӀулакх а лаьрхӀар.

Демонстрацена юкъе даькъа лоацаш хиннараша даьхаш долча транспаранташ тӀа яздьар: «Американцаш, дӀадовла Грецера». «Янкеш, хьоае Вьетнамера», «Греция кортамукъали демократини», «Мукъалалийта Монолис Глезос!».

Германски Демократически Республика. Укх тӀеххьарча шерашка бокхача пайдане охкалаш коралча територе тӀарча Росток яхача прибалтийски округе советски доттагӀашца цхьана къа а хьегаш мехкдаьттен газ лохаш ба немецки доттагӀий.

Сурта тӀа: Гримменера «Мехкдаьттен Ӏилама газа» яхача халкъа предприяте лаборатори.

АДН—ТАСС сурт.

ПАТРИОТАША ХӀАМАШ ЕТТ

ХАНОЙ, 21 январь. (ТАСС). Къилбеьхьа Вьетнам мотганийхара халкъе тӀема низаша холуш хӀаманаш етт американски агрессорийн сайгонски марионеткийн эскарашта.

Освобождение яхача агентства гӀолла ВИА яхача агентства бовз хоавех, Къилбеьхьа Вьетнама патриоташ, 15 январе Тайнинь яхача провинцерча Бенсой олача города малхбузехьарча № 13 болча стратегически новкъе тӀом бийш сайгонски эскара 150 салтеш лосаш тӀеравенийхар. Цул соагӀа, патриоташа ченйтар моастагӀчун 5 самолета вертолети. Йохайр 3 грузовики.

13-ча январе НВСОЮВ бӀухоша Сайгона 20 километра къилбехьа-малхбоале Логтеу яхача хи тӀа американски транспортни хемана дохьн. Из бакъан дола моастагӀчун дукха нах бойбир.

ХАРТУМСКИ КОНФЕРЕНЦИ

ХАРТУМ, 21 январь. ТАСС-а корр. Г. Мирошника хьахоит:

Селхан сайре тӀехьашхача гӀолла чакхъелар Африкан португальски колонийн халкъашна лоаттабу къовсам хьалхорадиа да яхием халкъашта юкъера конференци. Азе, Африки, Европа, Америка халкъаша делеганташа йийцар Ангола, Мозамбика, Гвинея-Бисау, ЮАР, Намиби, Зимбабве къамаш мукъадахара тӀехьачна болавиле дӀалацие гӀуллакхейн массе а оагӀоновхьара новкъостал дари программа.

ФКП МУГӀАРАШ ДЕГӀАДАХКАР

ПАРИЖ, 21 январь. (ТАСС). Французски коммунистически парте мугӀараш хадзама дегӀаех кердача членашца. Укх шера хьалхарча кӀираш парте федерацешка хьалхий иттаьй бола керда коммунисташ, яхаш хоам бу «Юманите» яхача газето. Вар яхача департаменте укх декоцка парте вера 31 саг.

Грозненски А. Шеримова цӀерагӀа нефтеналивоачадуга дукхача установкай болх вешчиче дӀабахийтара чӀоагӀа лоархӀаме я А. А. Волошина керте латта № 16 йола установка. Цо белах арахецарга хьалха мара хӀабаха йиш ий дукхача установка болх. Из дина кхета а деш, хьакар кхо ба деш къахьег цу установка технологаша.

Пятилетко кхоачагӀча шера план массадол хьайа кхоачашйир цар.

— Керда цу а цанилоа къахьегаш толаммаша дӀабаладаьа уж технологаша, цхьа смена дӀабедаи шоӑ смецни перта 5—6 процент шар тӀеххадеш ца ер, — йоах А. Волошина. Уж къахьегамаш тешави ков а лаккхьен чакхдаккха лерхӀ пятилетка дыьлагӀа цу установка коллективо. Йиаара хьалхарча ах бетта планаш совгӀа арахийца байна массехк йал тонн я.

Мишта вӀаштӀехьдоал ишта лакха къахьегама толамаш дӀахьа установка коллективна? Эттара хьалха цу дукхача къовах бакча махах латтача барт тайнача коллективо шиӑ болх дика вӀашгӀоехь а бахкха къахьегамбах.

Къахьетта дика болх беш ба бокхагӀбола операторий В. И. Доброкин, В. Ф. Байбек, операторашта гӀонча Т. Л. Доценко, Ж. Батаев, Н. А. Доббаковия, кхьы дукхаберий а.

Къахьегама операти лаахьара чӀоагӀа лоархӀаме да технологаша дукха творчески болхаш деш хилар. Хьалха йалхача хана бахха тӀа чӀоагӀа хьацалаш беш гӀулакх дар опредмашара хьайбагӀа продукций лаьрххӀа йолча массайтта цӀенъа сайн хилар. Цу массацца мехкдаьтта продукташна хьакъестайора бехал, хиӑ, кхьи ноаьа йола хӀаман. Уж баланхе дела дукха электрониче зеха йойбера. Цул совгӀа дукха мехкдаьтта продукташ а йоаран. ХӀана кхеча бескан да гӀулакх. ВоккхагӀйолча операторш вов. Ма

БАРТ ТАЙНАЧА КОЛЛЕКТИВЕ

рулаьс енчача рационализаторски предложенех енкстий пхеха юкъе винтельаш отта йар. Цу енкостанка хиӑ, бӀехал хьаӀайначчул тӀехьагӀа винтеламш хьа а йийлла канала чу Ӏоххийта йиш я из. Цу мероприятие шера пачхьалкхена бахь пайда 1500 сом да. Иштта бокхха лоархӀам бола рационализаторски предложени елар оператора А. И. Денисенкова, цо еннача предложенех пишкий турбанта а ремонт дика аттача хилийтар.

Производствона вӀешга лоархӀам болаш дац установкай технологически режим йийса лелаяр а. Цо торе хулийт къахьегама оцаре лакхъе, дӀахо чакхъяккха езача бедарна дикал лакхагӀа хилийта.

— Тха установка болх бераш бокхъанца бола специалисташ гобанчташ ба. — йоах установка кулганхоче. Царна дика хий цхьаь болх вӀаштӀехьбаккха, технологически режим дика лийса лелае. Пуллукъа хӀара сменагӀа нормал совгӀа хьакъестаг мехкдаьттанара балла.

Дукха ха хийна установкай болх беча операторашна шоай болха опыт дог раьла а долаш дӀалу керда цига балха баьхкача нике. Заводе къахьагӀчарех цаӀ доархӀаш ва оператор В. Я. Бухтин. Цо цига балха веча тӀема шиӑ балха гонал дӀа а лун цо Ӏоамабаь технологаш итташ ба. ХӀана уж балха тӀа лаьаха а латт, царех деккхал ду дьехаркачо. Иштта къонахарна шиӑ опыт дӀалун дукха къахьег оператора А. И. Денисенкова, хьачар.

Завод болх бе йолаьча дола цу установкие болх беш йолча насосе дӀачудохийта машиндаьтта лаьрхӀа цу гӀулакха дӀаоттадача агрегатана хьалагӀе шел а дийн мара дӀачудохийта йиш йоацаш дар. Цхьабакъда, дукхача мераньа цу гӀулакха уйла йир установка технологаша. Из болх тӀайра дукха хо йоацаш оператора гӀонча Верятенко Владимира еннача рационализаторски предложенех технологически схема хийцар. Цо вӀаштӀехьдалийтар машиндаьтта автоматически шоддердола гӀулакх де. Цу гӀулакха лаьрхӀа болх беш хиннa насос кхьача участке болх бе дӀаеттайир. Цу мероприяте дика къахьегама овсарле лакхйир, дукха электроэнерги кхойир. Уж тайпа масалаш кхы дукхха а доаладе йиш я установка рационализаторийн новаторийн балхах дакца.

Коммунистически къахьегамаш сийлен цӀи лелаеш я установка коллектив. Цо дӀадехараш дукха да. Уж кхоечашцу установка хӀара технологаш. Да тӀехьа чӀоагӀлу коллектива доттагӀал, уолу къахьегамен производственни дисциплина. Наькъ сана моллагӀа бакьан найсдена а установкера цхьа болхьо бакха ара ца воалаш массача. цул иштта дӀа а этте болх бу кхьача технолого. Масала, дукха ха йоацаш [illegible] а хиннa, балха ара ца воалаш мисар цхьан дийнахь хьа бекно. Из дай болх смена чакхъ яьлча цӀейоаха технологаша. Шеанта из махайигехьа, кхы сего [illegible] задашлахагӀча сменагӀа болх бе юкъе сецар цу смене болх беш хиннa шиъ технолог. Уж санна дика гӀулакхаш кхы дукха а карагӀдуаш цига бекх беча технологашта.

В. И. Ленин вахь йаь цу дезара сийна доккхий социалистически дахараш тӀайнцан установка коллектива. Цхе шера план 1970 шера 7-ча ноябре кхоачаш е лерхӀ ца. Цу декхарех цо лоавӀаештадавах дог тайша я из.

У. РАМЗАНОВ.

ИЗ САЛОӀАМ БА?

Дийнахь сарралла болх беча салаӀа безаш боагӀа наьха. Грозне бахача наха-м мортта театраш а, клубаш а, кинотеатраш а да салаӀа. Йо хьы дан цхьайолча моттигашка. КиорагӀа цхьа-шоза хьокхаш дола кинофильм, маракхьа культурни мероприятиеш хилац, масала, Грозненски шурий совхоза 2-ча отделене. Бакъда, цу наггахь хулача кинофильма душ боал-сакъердаш а бобу цхьадолча хӀаман.

...Кино дӀалоздаьаь ах сахьат хьалха дена ауьлагиӑ гув кхьокаш хул клуба кинозале. ШогӀарча, дош еттан гӀеранчадац укхаза фильм дӀалолайишта а. Богаш а бокхийн нах а цхьан ух сайрийнарча сеансе кино. Саррала балха а бахха кӀаьдбенна дах кино диц а лий бераша хьокхача цоргӀах кхы Ӏе а ца дула чубах. Юебисараш ах йийса аьлча арабовл клубера, хӀана аьлча кино цхьан аппаратула хьасбех хьокх.

Дийнахь сарралца балха а хӀана, чулийрарча лертугӀа салоӀалга вӀаштӀехьдаьккха дезаргдац тхона. — ахаш деха совхозе баха нах. Цу дена уйла йича бахьакха ар Грозненски райиспалкома культура отдела йукъалхоена.

В. ШАМХАЛХИЕВ.

СПОРТ

РОССЕ ЗОНАЛЬНИ ЯХЬАШ

Укх денийка «Красный молот» заводаш спорта Дворце чакхъелар «Самбо» яхача спорта тайпах хиннa Ерригроссийски яхьаш. Командий хьалхара моттиг яьхара къовсамаш лоаттадеш во областий а автономни республикий а командаш — веррита а бӀа совгӀа спортсмен. Цу яхьашка къовсамаш лоаттадо Нохч-ГӀалгӀайчен самбисташа а.

ТӀеххьа кӀенкар Къарабоседа — ХӀорий спортсменаш. Командан хьалхара моттиг яьккхар цар.

Дикка хьокхамаш гойтар хӀарие хьалхара моттиг яьккхара хиннача яхьашка вай республика спортсменаша а. Масала, СССР спорта мастера А. Абдулазиева дай дозал долчарна юкъе хьалхара моттиг яьккхар, хӀаьта спорта мастера Махаев Сулыяна кхоалагӀа моттиг яьккхар. КхоалагӀа моттиг яьккхар Ю. Куцела, С. Далудовь. Февраль бетта Ленинграде хургйолча финальни яхьашка даькъа доца болшо яьккхар вай спортсменаша.

«ТЕРЕК» СБОРАШКА ЯХАЙ

Дукха хӀама ца эаьнш ерригачхупавена, кердакыкха Грозненски «Терек» укх дедовка город Терсколе яхай дешара-тренировочни сбораша. Керда оттаевача воккхагӀволча тренера И. Сыоновен тренера П. Дьяченкосн кулгал а деш тайп-тайпара упражненеш ерца футболисташ.

Терсколера цӀакхьачача «Терека» футболисташ дӀаболалургба дешара-тренировочни процесса лоархӀамегӀа йола упражненеш е, контрольни лоамарий хургдар.

О. БАЗЫЛЕВИЧ.

БЕРИЙ БЕША

Надтеречни района «Надтеречни» яхача кхьагӀар довкхача совхоза берий беш хьийнайла дукха ха яш Бакъда, дӀаьнза берий вахар дакер сакъердамеч хилийтара мел эшар да укхаза.

Йолаш я лоад зал. Цу чу тайп-тайпара занятеш чакхйоах воспитателяшка. Къаьстта сакъердамах я уж воспитательницаш Матовеева Тамарас. Дукха эза ца бераште. Раьйа беццунна а беша ерригача коллективо а берий дай-ноаной. Цоашь балханна болча хано уж дагабаха ца беши дика хьож царга беша.

Р. МАГАМЕДОВА.

Редактор М. К. ЛЬЯНОВ.

ЛадувгӀа, хьажа

РАДИО

23 январе

7.20 — «Грозненский рабочий», «Комсомольское племя» газетий обзор. 7.30 — Передачий программа. 7.35 — Москва. 8.15 — «Сердало» газета обзор. 8.25 — Ховмаш. 8.35 — Аькарош. 8.45 — «Яхья цӀагӀа карьа» (нохчий меттала). 9.00 — Москва. 16.00 — Передачий программа. 16.05 — Къона тӀехье» (нохчий меттала). 16.20 — «Юрта бахамба балхлоштта дола концерт». 16.45 — Керда хоамаш (гӀалгӀай меттала). 17.00 — Москва. 18.00 — Керда хоамаш (нохчий меттала). 18.15 — Юрта совета балха деноца (гӀалгӀай меттала). 18.35 — Керда хоамаш (эрсий меттала). 18.40 — Москва.

ТЕЛЕВИДЕНИ

23 январе

18.40 — Телеванийка: «Вашландора» (гӀалгӀай, эрсий меттала). 19.25 — Юрта бахамба эшаей шеба. 19.00 — Нохч-ГӀалгӀай радиоа телевидене инструментальни ансамбла концерт. 19.30 — Балха моттиге къахьегам Ӏаланчий вӀаштӀехьбахийтар ГЭМО лаборатори операпарла. 20.40 — Шоана, бераш. 20.10 — Дунен хайнешта юкъера обзорени. 20.20 — Передачий программа. 20.35 — «Хизальницкий» яха художественни фильм.

РАДИО

24 январе

7.20 — «Грозненский рабочий» газета обзор. 7.30 — Передачий программа. 7.35 — Москва. 8.15 — «Ленинан некъ» газета обзор. 8.25 — Ховмаш. 8.35 — Аькарош. 8.45 — «Къона тӀехье» (гӀалгӀай меттала). 9.00 — Москва. 16.00 — Передачий программа. 16.05 — «Авангард» радиожурнал (эрсий меттала). 16.35 — Доал дара школа (эрсий меттала). 16.45 — Керда хоамаш (гӀалгӀай меттала). 17.00 — Ленинах. Дешнах, партех дола дийцарш. 17.30 — «Вай индустриальни махкар» (эрсий меттала). 17.45 — Марксизм-ленинизма университет. «Пролетарски интернационализмана тешаме хилар» яха беседа (нохчий меттала). 18.00 — Керда хоамаш (нохчий меттала). 18.15 — Аькарош. 18.35 — Керда хоамаш (эрсий меттала). 18.40 — Москва.

ТЕЛЕВИДЕНИ

24 январе

17.55 — Передачий программа. 18.00 — Дешархошта. «Карл Маркс» яха фильм (нохчий меттала доакха). 18.30 — «Юнармейца клубе» (нохчий меттала). 19.25 — ЛадувгӀаш яь. 19.45 — Кинохроника (нохчий меттала доакха). 20.05 — Концерт. Йистехьаьа Пушкина «Капитанская дочка» яха повесть. Телевизионни театр.

РЕДАКЦЕ АДРЕС: г. Грозный, Ленина урам, 11 (3-гӀа этаж). Телефонаш: редактора—3-44-90; редактора зам.—3-30-11; декхаьйллма секретара—3-34-30; партийни вахарах, культурех, промышленностех отделаш—3-42-30; юрта бахамех письмий отделан—3-42-28.

АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Грозный, ул. Ленина, 11 (3-й этаж). Телефоны: редактора—3-44-90; зам. редактора—3-30-11; ответственного секретаря — 3-34-30; отделов партийной жизни, культуры, промышленности — 3-42-30; отделов сельского хозяйства и писем — 3-42-28.

«Грозненский рабочий» издательства типографи. Революцена проспект, 7/34.

Типография изд-ва «Грозненский рабочий», проспект Революции, 7/34.

СФ05080. Заказ № 430.